

Tájékoztató kiadvány 4.

CSALÁDI GAZDASÁGOK REFORMJA

*Tájékoztató kiadvány a családi
gazdaságokról szóló törvényről*

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

2020

Tájékoztató kiadvány 4.

CSALÁDI GAZDASÁGOK REFORMJA

Tájékoztató kiadvány a családi gazdaságokról szóló törvényről

2020.

Tartalom

1. Előzmények	5
2. A családi gazdaságokról általában	9
3. Új működési szabályok	13
3.1 A mezőgazdasági őstermelő	15
3.1.1 A mezőgazdasági őstermelő tevékenysége	15
3.1.2 Az őstermelőként előállított termékek értékesítése	20
3.1.3 Az őstermelők nyilvántartása	20
3.1.4 Ellenőrzési szabályok	22
3.1.5 Igazolvány és betétlap	22
3.2 Az őstermelők családi gazdasága	25
3.2.1 Az őstermelők családi gazdaságának alapítása, felépítése és működése	26
3.2.2 Az őstermelők családi gazdaságának nyilvántartása	32
3.3 A családi mezőgazdasági társaság (CSMT)	35
4. Adózási szabályok	39
4.1 Az őstermelők adózása	39
4.1.1 Adómentes őstermelő	41
4.1.2 Átalányadózó őstermelő	41
4.1.3 Tételes költségelszámolás	44
4.1.4 Méhészi tevékenységek adózása	46
4.1.5 Őstermelői adókedvezmény	46
4.2 Az őstermelők családi gazdaságának adózása	47
4.3 A gazdasági társaság tagjainak (ideértve a családi mezőgazdasági társaság tagjait) adózása	50
5. Földügyi kedvezmények	53
5.1 Földforgalmi kedvezmények a családi működési formák számára	53
6. Jogfolytonosságot biztosító rendelkezések	57
7. További, a családi gazdaságokról szóló törvény által bevezetett kedvezmények	61
8. Mellékletek	65
9. Gyakran ismételt kérdések	69

Előszó

Jelen kiadvány a mezőgazdasági működési formák reformjáról, valamint a hozzájuk kapcsolódó adózási szabályokról ad információkat. A családi gazdaságokról szóló törvény (2020. évi CXXIII. törvény) szabályai 2021. január 1-jén lépnek hatályba.

A kiadványban ismertetett szabályok illetve változások az ágazat működésének versenyképességét, hatékonyságát hivatottak elősegíteni. Jelentőségük elvitathatatlan, hiszen várhatóan hosszú évekre meghatározhatják az agrárium fejlődését.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (a továbbiakban: NAK, kamara) kezdeményezésére megszületett törvény jelentős összefogás eredménye mind a gazdálkodókkal, mind a jogalkotásban részt vevő minisztériumokkal. A törvényben szereplő szabályokat a NAK közel két éven át finomította az Agrárminisztériummal, a Pénzügyminisztériummal és az Igazságügyi Minisztériummal közösen, annak érdekében, hogy a gazdálkodók számára kedvező konstrukció alakuljon ki.

Fontos kiemelni, hogy a kidolgozás során a NAK részéről számos fórumot és egyeztetést tartottunk tagjaink körében, melynek eredményeképpen be tudtuk csatornázni a visszajelzéseket az alakuló jogszabályba. A jogszabályalkotás folyamatában és az egyeztetések során is azt a célt képviseltük, hogy a felülvizsgálat eredményeképpen az érintettek ne kerüljenek hátrányosabb helyzetbe, azaz ne rendelkezzenek több adóteherrel, inkább további kedvezményeket kínáljunk a már meglévők mellé.

Az egyeztetések és a jogszabályalkotási munka eredményeképpen kidolgozott, és az Országgyűlés által elfogadott törvény a 21. századi elvárásoknak megfelelő működési és adózási környezetet teremt, elősegítve az agrár- és élelmiszeripari gazdaságok fejlődését, fejlesztését, valamint a generációváltást, mindeközben csökkentve az adminisztrációs terheket is.

Az összeállított anyag a későbbiek során még kiegészülhet a végrehajtási rendeletben megjelentekkel.

Györfy Balázs

elnök

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

1. Előzmények

A NAK egyik fő küldetése a hatékony és versenyképes gazdálkodáshoz szükséges jogi és intézményi környezet létrejöttének elősegítése. Az agrár- és élelmiszeripar nemzetgazdasági jelentősége elvitathatatlan, azonban a szektorra vonatkozó szabályozás idejétmúlttá vált, és az ágazat szereplőinek visszajelzése alapján a további növekedés a meglévő működési formák és adózási szabályok keretei között nem volt biztosított.

A működési formák az elmúlt évek során **túlnőttek azokon a kereteken, amelyekre tekintettel azokat több mint húsz éve alapították**, alkalmazásuk tekintetében erős az átláthatatlanság. Gondoljunk például az őstermelőkre, akik vonatkozásában az eredeti cél az volt, hogy a rendszerváltás utáni átrendeződést, a munkanélküliséget kezelje, saját terméket állítsanak elő, és a felesleget értékesítsék. Manapság azonban ezen igényen túlléptünk, erős nemzetközi versenyben kell helytállnia a gazdálkodóknak, miközben az adózási szabályok továbbra is aszerint érvényesülnek, mintha felesleget értékesítenének. Azonban az őstermelői státuszhoz kapcsolódó adminisztrációs és adókedvezmények miatt számos olyan esetben is ezt a tevékenységi formát választották a gazdálkodók, amikor ez tartalmilag, a valós működésük alapján nem volt indokolt.

Jelenleg a gazdaságok igyekeznek maximálisan kihasználni a **rendelkezésre álló kedvezményeket, hogy az adófizetés 0-ra csökkenthető legyen**. A mostani, személyenként igénybe vehető, legfeljebb 8 millió forintos kedvezményes határ miatt a termelők abban érdekeltek, hogy a lehető legtöbb tag bevonásával hozzanak létre közösségeket (közös őstermelői igazolvány, családi gazdaság), növelve ezzel az általuk igénybe vehető adókedvezmény mértékét. Ez a tendencia viszont nem kedvez a gazdaságok növekedésének.

2020 nyarán érvényes őstermelői igazolvánnyal 291 366 fő rendelkezett, amelyből 236 382 db egyéni igazolvány és 54 984 db (mindösszesen 124 978 fővel bírő) közös igazolvány volt. 23 558 db családi gazdaságban 83 272 fő családtag működött közre. Egyéni vállalkozóként agrártevékenységet 29 ezer főt meghaladóan végeztek. Mindezzel szemben 42 ezer körül mozgott a hasonló tevékenységet gazdasági társasági formában végzők száma. 2020-ban összesen 169 ezer egységes kérelem került benyújtásra. Ez a szám jelentősen alacsonyabb, mint az őstermelők száma, így ez is arra enged következtetni, hogy jelentős számú őstermelői igazolvány mögött nincs valódi működés, és a tulajdonosai az adókedvezmények kihasználása céljából kerültek bevonásra a gazdálkodásba. Annak érdekében viszont, hogy átláthatóbbá váljon a rendszer, az újragondolása már nem várható magára.

NAK tagja	388 539 tag
Östermelő	291 366 fő
Egyéni vállalkozó	29 112 fő
Östermelő és ev. egyszerre	7 476 fő
Gazdasági szervezet	41 741 fő
Beadott egységes kérelmek száma 2020-ban Magyarországon	169 000 db

Szintén általános tendencia, hogy a családi gazdaságokban a **kiskorú gyermekektől kezdve akár a 80-90 év feletti nagyszülők is részt vesznek névlegesen. Ez az adókedvezmények maximalizálása érdekében történik**, melyet tükröznek is a fentiekben bemutatott számok. Ez a gyakorlat pedig tovább nehezíti az átláthatóságot a gazdaságok működésében.

A működési eredmények nullához közelítése, valamint az átláthatatlanság a rendszerben azt eredményezi, hogy **az érintettek saját maguk is elvesznek a kiskapukban, egy idő után nem képesek tovább növekedni, finanszírozásukat biztosítani.** Ez az állapot pedig már jelentős számú gazdálkodót hátráltat a további fejlődésben. Általánosan jellemző, hogy a bankok nem szívesen nyújtanak hiteleket a kisebb méretű agrárvállalkozások számára, mivel nehezen nyomon követhető a valóságos anyagi helyzetük, bár ebben történt javulás az elmúlt években.

A gazdálkodók számos esetben jelezték a NAK irányába, hogy jelentős **adminisztrációs kötelezettségnek** kell megfelelniük, melyek teljesítése az érdemi gazdálkodástól veszi el az időt.

A hatékony működés további akadályja, hogy az érintettek **nem tudnak kiegészítő tevékenységet felvenni** tevékenységeik közé, ráadásul sok esetben bizonytalanság van az-az kapcsolatban is, hogy mely tevékenységek folytathatóak egymással párhuzamosan. A kiegészítő tevékenységeket a gazdálkodók ugyanakkor most is végzik, de arra jelenleg csak sokkal kedvezőtlenebb formában van lehetőségük. Ez a fajta párhuzamosság ugyanakkor szintén jelentős fejlődést gátló tényező.

A fennálló rendszer működését jelentősen befolyásolja a generációváltás problematikája is. A 65 év feletti gazdálkodók esetében már indokolt számolni azzal, hogy a tudásukat, vállalkozásukat az azzal foglalkozni kívánó fiatalabb generáció számára átadják. Azonban **a jelenlegi jogszabályi környezetben a gazdaságok élők közötti átadása csupán jelentős nehézségek árán valósítható meg**, a legtöbb esetben erre csak a gazdálkodó halálát követően kerül sor. Márpedig az agrár- és élelmiszergazdaság működése kizárólag folyamatos generációs megújulás mellett biztosítható.

A NAK által 2018-ban kiadott „Erősödő agrár- és élelmiszergazdaság, jólétében gyarapodó vidék” című javaslatcsomag egyik kiemelt területe a mezőgazdasági adózás volt. A kiadványban összefoglaltuk azokat a tényezőket, amelyek a hazai agrár- és élelmiszeripar versenyképességét befolyásolják, fejlődését hátráltatják. Ezen tényezők vizsgálatát követően kerültek kidolgozásra a megoldási javaslatok az ágazat érdekeit figyelembe véve. Már ekkor jeleztük, hogy információink és tagjaink visszajelzései alapján szükséges a működési formák felülvizsgálata és a hozzájuk kapcsolódó adózási szabályok újragondolása. Ezért a NAK már akkor kiemelt feladatának tekintette a rendszer teljes modernizálását, így:

- az östermelői rendszer felülvizsgálatát,
- azon keretek megteremtését, amiben a mezőgazdasági tevékenységet családon belül, jogi személy formában is végezni lehessen, valamint
- a kis- és közepes méretű gazdaságokat támogató adórendszer bevezetését.

A célok megvalósítása érdekében pedig a kamara a hivatkozott kiadvány megjelenését követően meg is kezdte az érdemi munkát.

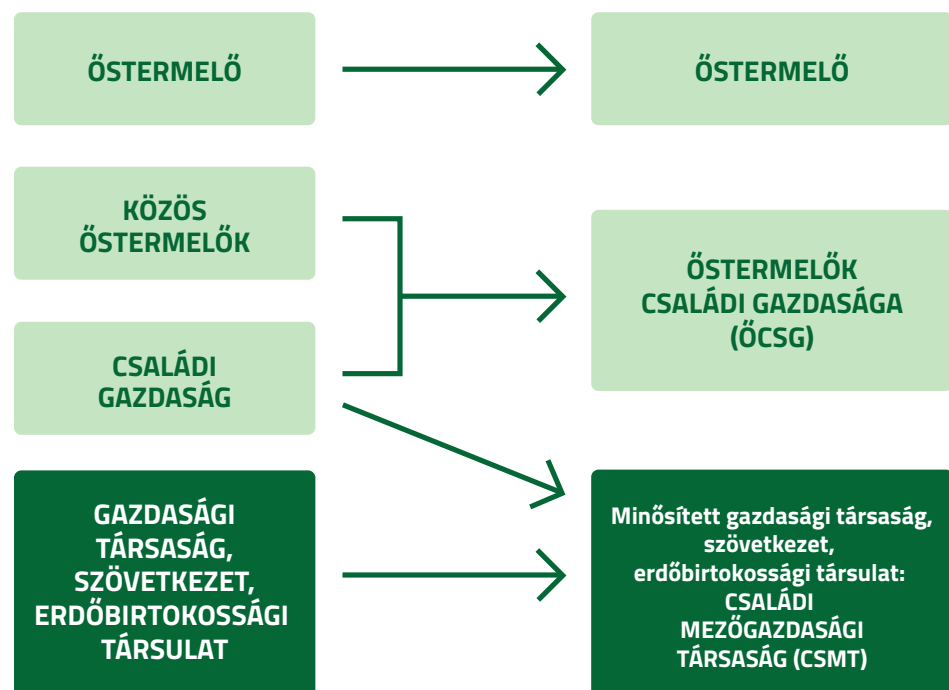
2. A családi gazdaságokról általában

Jelenleg a magyar agráriumban gazdálkodók meghatározott többségét a kis- és középvállalkozások körébe tartozó mezőgazdasági őstermelők és családi gazdálkodók alkotják. Ahogy az előzőekben is jeleztük, a 291 ezer őstermelői igazolvánnyal rendelkező személy mellett 83 ezer fő 23 ezer családi gazdaságban tevékenykedik. Így az agráriumban tevékenykedők egy jelenős szeletéről beszélhetünk. Az új szabályozás alapján családi gazdaságnak azokat a gazdálkodási formákat tekintjük, amelyek tevékenységüket a család munkaerejére, anyagi és szellemi tőkéjére alapozva végzik, működési formájuktól függetlenül. A törvény elsődleges célja, hogy ezeknek a családoknak lehetősége legyen a saját méretükhöz leginkább igazodó működési forma kiválasztására, ezzel együtt egy életszerűbb működés kialakítására az eddig sokszor túlságosan bonyolultnak, legtöbbször átláthatatlannak tűnő rendszer helyett. A családi gazdaságok fontos szerepet töltenek be a vidéki munkahelyek létrehozásában és megtartásában, a hagyományok és a kulturális örökség megőrzésében is. Jelentőségük elvitathatatlan, így a működésük támogatása elengedhetetlen. Ennek érdekében kifejezetten hangsúlyos cél volt a jogalkotási folyamat során, hogy a természetes személyként és a jogi személyként működő családi gazdaságok is hasonló kedvezményekben részesüljenek.

A 2021-től hatályba lépő törvény a fentiek figyelembevételével szabályozza a következő fejezetekben taglalt működési formákat, valamint azok adózását.

A családi gazdaságokról szóló törvény a családok megerősödését és támogatását kívánja megvalósítani. A cél az, hogy a kialakított szabályok eredményeképpen ne csupán a jogi értelemben vett családok, hanem a valódi családok, a családi egységek is tovább tudjanak erősödni, fejlődni.

A törvény három családi működési formára koncentrált. Ezek az őstermelők, az őstermelők családi gazdasága (ÖCSG), valamint a jogi személyiséggel rendelkező családi mezőgazdasági működési forma, a családi mezőgazdasági társaságok (CSMT).

A mezőgazdasági őstermelők köre a szabályozás változását követően is ugyanaz marad. Az eddig közös őstermelőként, valamint családi gazdaságként működő egységek azonban egy új, ezek jellemzőit egyesítő működési formába, az őstermelők családi gazdaságába tagozódhatnak. Erre az eddigi gazdafórumainkon kapott azon jelzések miatt volt szükség, mivel a legkisebb gazdálkodók és a nagyobbak között van egy olyan réteg, amely növekedési potenciállal bír, azonban még nem vállalja a gazdasági társasági keretek közötti működést. Az új formátum viszont lehetőségeket és táptalajt nyújt a fejlődésre és a növekedésre. Mind a meglévő, mind az újonnan alapított gazdasági társaságok, szövetkezetek és erdőbirtokossági társulatok pedig egy újfajta minősítést szerezhetnek, és ennek előnyeit kihasználva folytathatják tevékenységüket, mely a családi mezőgazdasági társaság.

Azon működési formák, melyeket a törvény nem érint (pl.: olyan egyéni vállalkozó, aki családi gazdaságnak nem tagja), változatlan szabályok szerint működhetnek tovább a jövőben is.

Az egyes családi keretek között működő gazdálkodási formákra vonatkozó szabályokat az alábbiakban részletezzük.

3. Új működési szabályok

3.1 A mezőgazdasági őstermelő

A 2021 előtti mezőgazdasági adózási rendszer lényegében az 1990-es években alakult ki, és lényegesen azóta sem változott. Ennek oka, hogy az őstermelői státuszhoz kapcsolódó adminisztrációs és adókedvezmények miatt még ma is vonzó ez a működési forma a gazdálkodók számára. Az őstermelők képezik a vidéki társadalom alapját, jelentős számban, több, mint 291 ezer fővel képviselve ezen működési formát.

Annak érdekében, hogy a legkisebb termelők hatékonyan tudjanak működni, a családi gazdaságokról szóló törvény modernizálja és a kor elvárásaihoz igazítja az őstermelőkre vonatkozó szabályokat. Ezek következtében pedig az őstermelők már nem csak mint egy adózási kategória, hanem mint valódi tartalommal bíró működési kategória is működhetnek a jövőben.

Az őstermelők tekintetében jelentős változás, hogy a működési formára vonatkozó részletes szabályok innentől nem a személyi jövedelemadóról szóló törvényben (a továbbiakban: Szja. tv) kapnak helyet, hanem azt a családi gazdaságokról szóló törvény szabályozza, az adózás tekintetében azonban a továbbiakban is az Szja. törvény előírásait kell követni.

Ahhoz, hogy valaki mezőgazdasági őstermelő lehessen, továbbra is

- 16 évet betöltött,
- természetes személynek kell lenni,
- aki saját gazdaságában folytatja ezen őstermelői tevékenységét.

3. ÚJ MŰKÖDÉSI SZABÁLYOK

Hasznos információ: Saját gazdaságról akkor beszélhetünk, ha az őstermelő maga jogosult eldönteni, hogy a gazdaságában lévő eszközeit hogyan, mire használja, illetve jogosult azokkal és az általuk előállított eredménnyel rendelkezni is, például bérbe adni vagy eladni. Két feltételnek kell tehát megfelelni: az őstermelőnek kell rendelkezni a tevékenységhez szükséges eszközökkel, azok felhasználásáról, valamint az általuk előállított eredményről pedig jogosult dönteni. Tipikusan ilyen eszközök a termőföld, illetve az egyéb olyan eszközök, melyekkel a termelést folytatni lehet, például mezőgazdasági gépek, de akár egy metszőolló is.

Fontos további előírás, hogy termőföld esetén a saját gazdaság fogalma alá a ténylegesen használt területek tartoznak.

Bár a saját gazdaság egyik feltétele, azaz a rendelkezés lehetősége nem érvényesül, a jogszabály mégis a saját gazdaság fogalma alá sorolja a vetőmag-bértermelést, bérnevelést, bérhízlalást, illetve a kihelyezett állat tartását. Ezen esetekben bár a saját gazdaságban folyik a termelés, azonban végül nem a termelő dönti el, hogy hogyan fogja a tevékenysége eredményét felhasználni. Ezen működési modell azonban az együttműködések irányába mutat, így a jövőben is szükséges ezek lehetővé tétele.

3.1.1 A mezőgazdasági őstermelő tevékenysége

Ahogy azt az előzmények ismertetésénél is kifejtettük, az őstermelők tekintetében jelentős nehézséget okozott, hogy nem tudtak kiegészítő tevékenységet felvenni őstermelői tevékenységeik közé. Mivel sok esetben bizonytalanság volt azzal kapcsolatban is, hogy mely tevékenységek folytathatóak egymással párhuzamosan, a hatékony működés elősegítése érdekében szükségessé vált az őstermelői tevékenységek folytatására irányuló szabályok újragondolása.

Ennek eredményeképp **az új szabályok alapján kibővült az őstermelők tevékenységi köre.** Idáig az Sza. törvény 6. számú melléklete tartalmazta azokat a tevékenységi köröket és termékeket, melyeket őstermelőként lehetett végezni, illetve előállítani. Az új szabályozás értelmében kibővült ez a kör, így az őstermelők a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: földforgalmi tv.) szerinti mező-, erdőgazdasági és kiegészítő tevékenységet egyaránt végezhetnek.

Fontos már a részletes ismertetés előtt rögzíteni, hogy az egymást átfedő, egymást kiegészítő jogi formák tisztázása érdekében egy összeférhetetlenségi szabály került meghatározásra a törvényben, miszerint **azt a tevékenységet, amit a termelő őstermelőként folytat, egyéni vállalkozóként már nem végezheti. A végezhető tevékenységek elkülönítését a tevékenységeket jelölő ÖVTJ számok alapján kell megállapítani.**

Tevékenységi körök a földforgalmi tv. alapján:

mező-, erdőgazdasági tevékenység: növénytermesztés, kertészet, állattartás, állattenyésztés, halgazdálkodás, szaporítóanyag-termesztés, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, valamint a 14. pont szerinti kiegészítő tevékenységgel vegyesen végzett gazdálkodás, ha a kiegészítő tevékenységből származó bevétel nem haladja meg a más mező- és erdőgazdasági tevékenységből származó bevételt.

kiegészítő tevékenység: falusi és agroturizmus, kézművesipari tevékenység, fűrészáru-feldolgozás, takarmány-előállítás, mezőgazdasági termékből élelmiszer előállítása, dohányfeldolgozás, bioüzemanyag-előállítás a mező-, erdőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszcélú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése, mező- és erdőgazdasági szolgáltatás, valamint a mezőgazdasági üzemhez tartozó termelési tényezők hasznosítása, értékesítése.

vegyesen végzett gazdálkodás: a kiegészítő tevékenységgel vegyesen végzett gazdálkodás alatt azt értjük, ha a kiegészítő tevékenységből származó bevétel nem haladja meg a más mező- és erdőgazdasági tevékenységből származó bevétel negyedét.

A **kiegészítő** tevékenységgel kapcsolatosan fontos, hogy a jogszabály egy korlátot alkalmaz, ugyanis ezen őstermelői **tevékenységből származó bevétel nem haladhatja meg az őstermelői tevékenységből származó éves bevételének negyedét.** Ha a kiegészítő tevékenységből származó bevétel mégis 25% feletti, akkor a kiegészítő tevékenységből származó teljes bevételt úgy kell tekinteni, mintha az nem őstermelői tevékenységből származna. Utóbbi pedig azzal a következménnyel jár, hogy arra nem vonatkoznak az őstermelői átalányadózási szabályai. Ilyen esetben a kiegészítő tevékenységből származó teljes bevételre az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályok alkalmazandók (pl.: egyéni vállalkozóként, tétel költségelszámolással, vagy 10%-os költséghányad alkalmazásával). Vagyis a kiegészítő tevékenységre vonatkozó bevételi arány átlépése esetén nem feltétlenül kell egyéni vállalkozói igazolványt kiváltania az őstermelőnek.

Ezen intézkedés pedig egyben az egyetlen kivételt is jelenti, mikor az őstermelő párhuzamosan egyéni vállalkozóként is folytathat olyan őstermelői tevékenységet, amely az őstermelői nyilvántartásában is szerepel.

Az őstermelői nyilvántartásban nem szereplő őstermelői tevékenységet (pl.: állattenyésztés) lehet egyéni vállalkozóként folytatni, csak az őstermelői nyilvántartásban bejegyzett őstermelői tevékenység nem folytatható egyéni vállalkozóként. Ugyanazon őstermelői tevékenység után nem lehet őstermelőként és egyéni vállalkozóként is adózni, amely a kiegészítő tevékenységre is igaz, mert vagy őstermelőként vagy önálló tevékenységet

folytatóként adózhat utána, viszont a kiegészítő tevékenység az őstermelői és az egyéni vállalkozói nyilvántartásban is szerepelhet.

Őstermelői tevékenységnek az a mező-, erdőgazdasági tevékenység és kiegészítő tevékenység minősül, ami az őstermelői nyilvántartásba bejegyzésre került. Az őstermelői tevékenység pedig attól az időponttól folytatható, mikor a nyilvántartásba vétel megtörténik.

Az őstermelőkre vonatkozó szabályok 2021 után vonatkoznak a korábbi kistermelői tevékenységet folytatókra. Ez úgy valósul meg, hogy 2021-től őstermelői tevékenységnek minősülnek az őstermelői nyilvántartásba felvett mező-, erdőgazdasági, valamint kiegészítő tevékenységek és az e tevékenységből származó termékfeldolgozás is. Utóbbi viszont csak akkor, ha az a saját gazdaságban előállított anyag felhasználásával történik és nem haladja meg a kistermelői élelmiszer-termelésről, előállításról és értékesítésről szóló rendeletben meghatározott mennyiséget.

A fentiek alapján a következő tevékenységek folytathatóak az őstermelők által:

Mező-, erdőgazdasági tevékenység	Kiegészítő tevékenység	Termékfeldolgozás
- növénytermesztés, - kertészet, - állattartás, - állattenyésztés, - halgazdálkodás, - szaporítóanyag-termesztés, - vadgazdálkodás, - erdőgazdálkodás, - kiegészítő tevékenységgel vegyesen végzett gazdálkodás, ha a kiegészítő tevékenységből származó bevétel nem haladja meg a más mező- és erdőgazdasági tevékenységből származó bevételt.	- falusi és agroturizmus, - kézművesipari tevékenység, - fűrészáru-feldolgozás, - takarmány-előállítás, (nem saját gazdaságból származó) mezőgazdasági termékből élelmiszer előállítása, - dohányfeldolgozás, - bioüzemanyag-előállítás - a mező-, erdőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszcélú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése, - mező- és erdőgazdasági szolgáltatás, - a mezőgazdasági üzemhez tartozó termelési tényezők hasznosítása, értékesítése.	A mező- és erdőgazdasági, valamint a kiegészítő tevékenységekből származó termékfeldolgozás, ha az a saját gazdaságban előállított anyag felhasználásával történik. Az előállítás feltétele, hogy az előállított termék mennyisége nem haladja meg a kistermelői élelmiszer-termelésről, előállításról és értékesítésről szóló rendeletben meghatározott mennyiséget.
	Az őstermelői tevékenységből származó bevételek legfeljebb 25%-a.	Legfeljebb a kistermelői rendelet szerint meghatározott legmagasabb mennyiségek.

Példa számítás a 25%-os szabály alkalmazására:

Őstermelői tevékenység bevétele 2 500 000 forint

Kiegészítő tevékenységből származó maximum bevétel:
 $2\,500\,000 \text{ Ft} \times 0,25 = 625\,000 \text{ Ft}$

Nem kiegészítő tevékenységből származó bevétel:
 $2\,500\,000 \text{ forint} - 625\,000 \text{ Ft} = 1\,875\,000 \text{ Ft}$

Amennyiben a kiegészítő tevékenység ebben az esetben például 800 000 Ft, úgy az egész kiegészítő tevékenységből származó bevétel, azaz a 800 000 Ft nem minősül őstermelői tevékenységből származó bevételnek, így arra az őstermelők adózása sem alkalmazható.

A kistermelői rendeletben előírt mennyiségeket az alábbi táblázatban szemléltetjük:

	Termék vagy alaptermék, és a hozzá kapcsolódó tevékenység megnevezése	Heti maximális mennyiség*	Éves maximális mennyiség**
1.	Kifejlett vagy növendék sertés vagy juh vagy kecske vagy strucc vagy emu levágása és húsának értékesítése	6 db	72 db
2.	50 kg alatti malac vagy 15 kg alatti bárány, gida levágása és húsának értékesítése (élő súlyban)	10 db	120 db
3.	Kifejlett vagy növendék szarvasmarha levágása és húsának értékesítése	2 db	24 db
4.	100 kg alatti borjú levágása és húsának értékesítése (élő súlyban)	2 db	24 db
5.	Házi tyúkfélé levágása és húsának értékesítése	200 db	
6.	Víziszárnyas vagy pulyka levágása és húsának értékesítése	100 db	
7.	Nyúlfélé levágása és húsának értékesítése	50 db	
8.	Húskészítmény előállítása és értékesítése	70 kg	2 600 kg
9.	Tej értékesítése	200 liter	
10.	Tejtermék előállítása és értékesítése	40 kg	

11.	Méz és méhészeti termék értékesítése		Együttesen 5 000 kg
12.	Tojás értékesítése	500 db	20 000 db
13.	Hal értékesítése		6 000 kg
14.	Növényi eredetű alaptermék értékesítése		20 000 kg
15.	Savanyúság	150 kg	5 200 kg
16.	Növényi eredetű, hőkezeléssel feldolgozott termék értékesítése	150 kg	5 200 kg
17.	Egyéb feldolgozott növényi eredetű termék értékesítése	50 kg	
18.	Vadon termő betakarított, összegyűjtött termék értékesítése	50 kg	
19.	Termesztett gomba értékesítése	100 kg	
20.*	A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény 71. § b) pontja szerinti bérfőzött párlat értékesítése		2 hl tiszta szesznek megfelelő párlat
21.*	Egyéb élelmiszer értékesítése	50 kg	

*Tej és tejtermék esetében napi maximális mennyiség

**Az adott termékre, vagy alaptermékre vonatkozó napi, heti, vagy havi maximális mennyiség betartásával

A törvény kimondja, hogy saját alapanyagból a kistermelői rendeletben meghatározott mértékig lehet terméket előállítani őstermelői tevékenységként. Amennyiben az adott termékkörre vonatkozóan nem tartalmaz mennyiség meghatározást a rendelet, úgy azt úgy kell tekinteni, hogy nem vonatkoznak rá a kistermelői rendeletben szereplő korlátok. Ilyen termék pl.: a szőlőből bor készítése.

Élelmiszernek nem minősülő termék tekintetében mennyiségi korlát nem kerül rögzítésre, azonban csak a saját gazdaságban előállított alapanyag felhasználásával készülő termékek tartoznak ide (jellemzően takarmány, szerves trágya, szőr, toll, pihe).

Példa: az őstermelő sajtot kíván értékesíteni. Amennyiben ehhez felvásárolja a tejet, akkor az abból származó bevétele nem lépheti túl a teljes őstermelői bevétele 25%-át. Ezzel szemben a sajtot teljes egészében őstermelőként értékesítheti, ha az ahhoz szükséges alapanyag annak előállított mennyisége nem haladja meg a kistermelői rendeletben meghatározott mennyiséget. Az engedélyezett legmagasabb mennyiségeket a kistermelői élelmiszer-termelés, előállítás és értékesítésre vonatkozó 52/2010. FVM rendelet tartalmazza.

3.1.2 Az őstermelőként előállított termékek értékesítése

Az őstermelőket érintő fontos könnyítés, hogy az **őstermelői termékek értékesítése során az őstermelő nevében eljárhat közeli hozzátartozója vagy alkalmazottja is**, így már nem lesz kötelezve a személyes megjelenésre az őstermelő. Az alkalmazottnak azonban az értékesítés során igazolni kell tudnia az őstermelővel fennálló foglalkoztatási jogviszonyát.

Az őstermelőnek vagy a képviselőjeként eljáró közeli hozzátartozójának, illetve alkalmazotjának a termékek értékesítésének helyszínén ki kell helyeznie a "Saját őstermelői tevékenységből származó termék" feliratot, továbbá a FELIR-azonosítót és a tevékenységének azonosítóját, melyet a NÉBIH-től kap, tájékoztatás céljából.

Példa: A fentiekben ismertetett sajtkészítő példájával élve, amennyiben a sajt készítéshez további tejet vásárol, úgy az szintén feldolgozható a kistermelői rendeletben meghatározott értékhatárig.

Azonban ha a saját előállítású tejet értékesíti, úgy további tejet nem vásárolhat fel, illetve nem értékesítheti azt őstermelőként. Ennek célja kifejezetten az ún. álős-termelők kiszűrése.

Hasznos információ: Továbbra is illetékmentes az őstermelői nyilvántartással kapcsolatos ügyintézés.

3.1.3 Az őstermelők nyilvántartása

Ahhoz, hogy valaki őstermelői tevékenységet végezhesen, fel kell venni az őstermelői nyilvántartásba. Ehhez az adott gazdálkodónak a NAK helyi szinten elérhető falugazdászát kell felkeresnie, akinek a segítségével személyes ügyintézés során, a kérelemhez szükséges adatok felvételével bekerül az őstermelői nyilvántartásba. Ez egy nyilvános adatbázis, ezzel is támogatva a rendszer átláthatóságát, mely tartalmazza többek között az őstermelő egyes személyes adatait, FELIR-azonosítóját, az őstermelő által folytatott tevékenységek és előállított termékek körét, valamint a tevékenységére vonatkozó további adatokat. A mezőgazdasági őstermelők nyilvántartásába felvétel iránti kérelemben az 1. számú mellékletben felsorolt adatokat kell feltüntetni.

A fentiek alapján a bejegyzést továbbra is a NAK végzi, a bejegyzés iránti kérelemben nyilatkozni kell arról, hogy a mezőgazdasági őstermelő saját gazdasággal rendelkezik, annak működtetésében folyamatosan részt vesz, és a törvényben meghatározott kivételtől eltekintve nem folytat egyéni vállalkozóként őstermelői tevékenységet. Bár a vetésforgót továbbra is be kell jelenteni, könnyítés, hogy 2021-től az őstermelőnek már nem kell megadnia, hogy tevékenysége eredményeképpen mekkora termésmennyiséget vár.

A törvény előírja azt is, hogy a mezőgazdasági őstermelő bármely, a nyilvántartásba vételi kérelemben foglalt adat változásáról a változást követő 15 napon belül értesíti a Kamarát.

A mezőgazdasági őstermelők nyilvántartásából való törlésre a következő esetekben kerülhet sor:

1. 2021-től új szabály, hogy az őstermelő mindaddig, míg a nyilvántartásból való törlését nem kéri, őstermelő marad, és megszűnik mind az öt éves hatály, mind az éves, de legfeljebb három évre kérhető érvényesítés. **Emiatt kifejezetten javasoljuk, hogy akik nem végeznek tényleges tevékenységet, azok kérjék a törlésüket a nyilvántartásból.**
2. Amennyiben az őstermelő nem felel meg az életkori feltételnek (kivéve azon 16 év alattiakat, akik 2020. december 31-én családi gazdaság tagjai voltak), illetve annak a feltételnek, hogy a saját gazdaságában folytat őstermelői tevékenységet, a NAK hivatalból törli a nyilvántartásból. A saját gazdaságban folytatott tevékenységről az adatnyilvántartó lapon kell információt adni.
3. A mezőgazdasági őstermelő halála esetén akkor kerül törlésre a nyilvántartásból, amennyiben egy hozzátartozó a törlést kérvényezi.
4. Ha a mezőgazdasági őstermelő mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatás igénybevételéhez kapcsolódó lényeges feltétel tekintetében valótlan adatot (jogalap nélkül szerez az igénylő támogatásra való jogosultságot, pl. jogszerű földhasználat igazolása) szolgáltat.
5. Ha a változás-bejelentési kötelezettségét határidőben és az erre irányuló felszólítás ellenére, az abban megjelölt határidőig nem teljesíti, úgy szintén törölni kell az őstermelőt a nyilvántartásból.
6. Amennyiben a NÉBIH szabálytalanságot állapít meg, és a tevékenységtől való eltiltást 6 hónapon belül már alkalmazta, akkor is törölni kell a mezőgazdasági őstermelőt a nyilvántartásból. Ebben az esetben a NÉBIH tájékoztatja a NAK-ot az eltiltásról (az eltiltás okait az ellenőrzési szabályokról szóló következő fejezetben ismertetjük).

Fontos hangsúlyozni: ha a törlés az utóbbi három eset valamelyike miatt következett be, úgy a törlést követő öt évig az érintett mezőgazdasági őstermelő nem vehető újra nyilvántartásba.

3.1.4 Ellenőrzési szabályok

A NÉBIH továbbra is jogosult az őstermelői tevékenység ellenőrzésére, a nyilvántartásban szereplő adatok és nyilatkozatok valódiságának vizsgálatára, valamint az őstermelői tevékenység eredményeképpen előállított termékek értékesítésének jogszerűségi vizsgálatára.

Amennyiben a NÉBIH az ellenőrzése során azt állapítja meg, hogy az őstermelői tevékenység folytatása nem volt jogszerű, bírság fizetését írhatja elő, elrendelheti a mezőgazdasági őstermelő által forgalmazott termék kivonását a forgalomból, vagy elrendelheti annak megsemmisítését az őstermelő költségére, valamint a mezőgazdasági őstermelőnek a tevékenységtől történő eltiltását legfeljebb öt évig terjedő időtartamra.

Az ellenőrzésre vonatkozó pontos szabályokat a végrehajtási rendelet fogja tartalmazni, annak megjelenése után frissítjük kiadványunkat a részletekkel.

Abban az esetben, ha az őstermelői tevékenységtől eltiltás történik, a döntést a véglegessé válását követő napon megküldi a NAK részére, és a NAK az értesítést követő 8 napon belül határozatot hoz erről. Az eltiltás időtartamába bele kell számítani a tevékenység gyakorlására való jog felfüggesztésének időszakát. Az eltiltásról szóló döntésben meg kell határozni az új őstermelői jogviszony alapításának legkorábbi időpontját, mely a jogsértés súlyától függően kettő és öt hónap közötti időtartamot követően lehetséges.

3.1.5 Igazolvány és betétlap

Ahogy az őstermelői működési forma tekintetében, úgy a hozzá kapcsolódó adminisztrációban is új szabályokat kínál a törvény. Egyre több őstermelő szeretne nem kizárólagosan egy helyen értékesíteni, amit egy fizikai őstermelői igazolvány birtokában nem lehet megvalósítani. Mindeközben a digitalizáció hatására az őstermelőkre vonatkozó adatok már nem csak fizikai, illetve papír alapon tarthatók nyilván.

A családi gazdaságokról szóló törvény kimondja, hogy 2021-től a mezőgazdasági őstermelők nyilvántartása közhiteles és nyilvános. Ennek eredményeképpen pedig az érintetti kör adminisztrációs terhei is csökkennek úgy, hogy 2021. január 1-től **megszűnik a fizikai őstermelői igazolvány**, ami helyett az őstermelőkről vezetett közhiteles nyilvántartásban lehet majd a vonatkozó adatokat megtalálni. Mivel elektronikus alapon ezek az adatok hitelt érdemlően elérhetővé válnak, már nincs szükség a fizikai igazolványok használatára.

A törvény által bevezetett másik jelentős változás, hogy **megszűnik az őstermelői értékesítési betétlap érvényesítési funkciója**. Így ha egy termelő az őstermelő nyilvántartásba felvéteti magát, mindaddig őstermelő marad, míg valamilyen okból törlésre nem kerül. A változás következtében így már **nem kell évente, március 20-ig felkeresni a falugazdászt az őstermelői jogviszony hosszabbítása miatt**.

Az őstermelőnek azonban a jövőben is kell vezetnie valamilyen alapnyilvántartást, ami lehet naplófőkönyv, pénztárkönyv, bevételi és költségnyilvántartás, a bevételi nyilvántartás, vagy a jövőben is megmarad erre a célra az értékesítési betétlap. A betétlapot tehát a bevételeik vezetésére az őstermelők a jövőben is választhatják bonyolultabb bevételi nyilvántartás vezetésé helyett, amennyiben a bevételi nyilvántartás vezetésére jogosultak (pl.: nem a tételes költségelszámolás szabályai szerint állapítják meg az adókötelezettségüket). Amennyiben az őstermelő a jövőben is betétlapon kívánja bevételeit nyilvántartani, úgy azt elektronikusan, vagy a NÉBIH, illetve a NAK honlapjáról letölthető formanyomtatvánnyal papír alapon, továbbá digitálisan is tudja teljesíteni.

Ha valaki értékesítési betétlapot vezet, akkor arra az őstermelői terméket felvásárló, vagy a mezőgazdasági őstermelő jegyezhet be adatokat. Alapesetben a kifizetőnek kell bejegyeznie az őstermelőnek kifizetett összeget az őstermelő értékesítési betétlapjára. Kivétel ez alól, ha az őstermelő a kifizető által kiállított bizonylat kifizetőnél maradó másolatán aláírásával ellátva jelzi, hogy a kifizető által számára adott összeget saját maga írja be az értékesítési betétlapra, valamint hogy az őstermelői betétlaptól eltérő alapnyilvántartást vezet.

Hasznos információ: Az őstermelő a betétlap vezetése esetén a betétlapra tételesen, vagy legalább negyedévenként összesítve jegyzi be a negyedévben értékesített termékekért kapott összegeket. Azokat a kifizetőtől származó összegeket is időrendben rögzíti, amelyeket kérésére a kifizető nem jegyzett be. Az értékesítési betétlapot az értékesítési összegek összesítésével az év végén le kell zárni és az üresen hagyott sorokat pedig át kell húzni.

3.2 Az őstermelők családi gazdasága

A magánszemélyek számára 2020. december 31-ig két működési forma is rendelkezésre állt a mezőgazdasági tevékenység családtagokkal közös folytatására. Az egyik a közös őstermelői tevékenység, a másik a családi gazdaság. Tekintettel a két működési forma közötti jelentős átfedésre, a törvénymódosítás értelmében a közösen tevékenykedő hozzátartozók számára 2021. január 1. napjától ezek egyesített formája, az őstermelők családi gazdasága (ŐCSG) áll rendelkezésre, ami által egyszerűbb és átláthatóbb működési struktúra alakítható ki.

A törvény hatályba lépését megelőzően általános tapasztalat volt, hogy a családi gazdaságokban olyan tagok is szerepeltek, akik tényleges tevékenységet nem végeztek, inkább az adókedvezmények lehető legnagyobb mértékben történő igénybevétele érdekében léptek be. **Az átalakítás célja, hogy kevesebb működési formát kelljen fenntartani, és elég legyen azok belépése, akik ténylegesen részt kívánnak venni a gazdaságban úgy, hogy közben azon kedvezmények, melyek 2021 előtti népszerűek voltak, a továbbiakban is igénybevehetők legyenek.**

3.2.1 Az őstermelők családi gazdaságának alapítása, felépítése és működése

Az őstermelők családi gazdasága működési forma lehetőséget teremt arra, hogy ha egy családon belül olyan gazdaság működik, aminek működtetésében több családtag is részt vesz, akkor ezt összehangolt formában, egy gazdasági egységben tehessek meg. Az ŐCSG egy lazább szerveződést tesz lehetővé, jogi szempontból nem minősül önálló jogalanynak, sem jogi személynek. Nem egy gazdasági társasági forma, az őstermelő tagjai vagyonától elkülönült önálló vagyonnal nem rendelkezik, hanem egyfajta polgári jogi társaságnak tekinthető.

Ahogy a nevéből is látszik, az ŐCSG létrehozásához legalább két, egymással úgynevezett hozzátartozói láncolatban álló őstermelő fél szükséges.

Annak érdekében, hogy biztosan átlássuk a lehetséges hozzátartozói láncolatok felépítését, hogy kik vehetnek részt egy adott ŐCSG-ben, szükséges tisztázni a rokoni viszonyokat. Fontos már itt megjegyezni, hogy az ŐCSG esetében alkalmazott előírások a rokonsági viszonyra a családi mezőgazdasági társaságok (CSMT) vonatkozásában is ugyanúgy alkalmazandók.

Közel hozzátartozó: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó, a mostoha- és a nevelőszülő és a testvér. (Ptk. 8:1. § 1.)

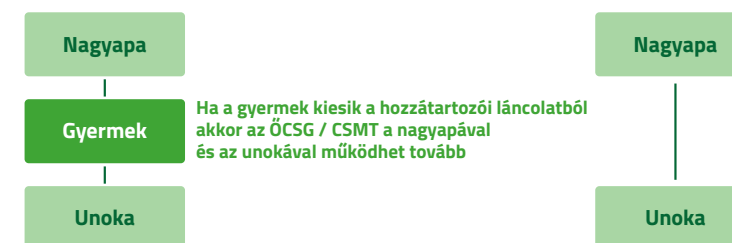
Hozzátartozó: a közeli hozzátartozó, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa. (Ptk. 8:1. § 2.)

Hozzátartozói láncolat: közeli hozzátartozói kapcsolatban lévő természetes személyek, valamint e személyek hozzátartozói által alkotott csoport.

A hozzátartozói láncolat alakulását az alábbi ábrák szemléltetik:

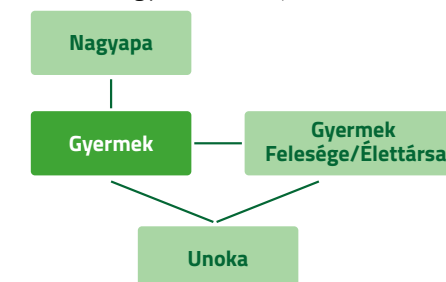
1. számú példa

A legegyszerűbb hozzátartozói láncolat az, amelyben csak közeli hozzátartozók vesznek részt. Amennyiben a gyermek kiesik, a láncolatban szereplő további tagok, mivel egymásnak is hozzátartozói, gond nélkül folytathatják tevékenységüket az ŐCSG/CSMT keretei között.

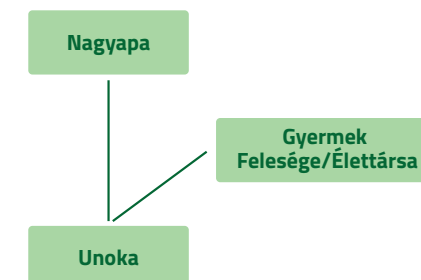

2. számú példa

Amennyiben a gyermeknek házastársa vagy élettársa van, viszont gyermek a továbbiakban már nem tagja az ŐCSG/CSMT-nek, tehát kilép vagy elhalálozik, viszont az élettársi/házastársi viszony nem szűnik meg, úgy az ŐCSG/CSMT a gyermek nélkül is képes a továbbiakban működni, mivel az unokán keresztül a gyermek szülője továbbra is hozzátartozónak minősül.

Ha a gyermek kiesik, az ŐCSG / CSMT a következő hozzátartozókkal működik tovább:

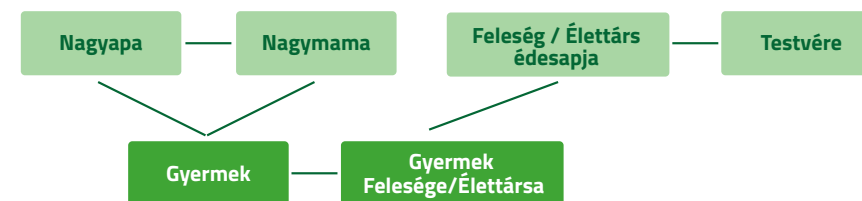
3. számú példa

A következő példában két eshetőséget mutatunk be a hozzátartozói láncolat fennállásának változására. Az alapállapot az, hogy az ŐCSG/CSMT-ben a gyermek nagyszülei, felesége/élettársa, valamint utóbbi rokonai vesznek részt. Ez a tagsági jogviszony jól szemlélteti, hogy a hozzátartozói láncolat fogalma a tág családon belül is jól értelmezhető.

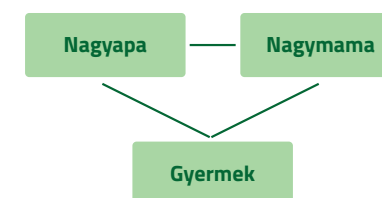
Az első eset, amikor a gyermek élettársi/házastársi kapcsolata megszűnik. Ebben az esetben alapvetően lecsökken az ŐCSG/CSMT létszáma az a) példa szerint. A gazdaságban benne marad a nagypapa, a nagymama és a gyermek.

Amennyiben az eredeti ŐCSG/CSMT-ből kilépő/kieső feleség/élettárs a továbbiakban is folytatni kívánja az őstermelői tevékenységet őstermelők családi gazdaságának formájában, opcionálisan létrehozhat egy második ŐCSG-t is.

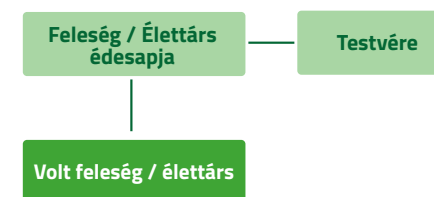
A második eshetőség, ha a gyermek bármely okból kilép az ŐCSG/CSMT-ből, de az élettársi/házastársi kapcsolat nem szűnik meg, akkor minden addig az ŐCSG/CSMT-ben résztvevő tag a továbbiakban is tagként vehet részt a családi gazdaságban.

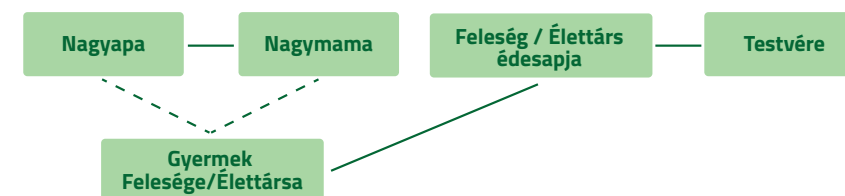
a) Ha a feleség / élettárs kiesik, akkor az ŐCSG / CSMT az alábbi tagokkal működhet tovább:

Opcionálisan egy második ŐCSG / CSMT jöhet létre a volt feleség / élettárs hozzátartozói között.

b) Ha a gyermek kilép az ŐCSG / CSMT-ből, a bentmaradó tagok változatlanul folytathatják a tevékenységüket az ŐCSG / CSMT-ben.

Fontos változás az eddigiekhez képest, hogy ŐCSG tagjának csak 16 éven felüli őstermelőt lehet felvenni, azzal a kedvezménnyel, hogy akik 2020. december 31-én családi gazdaságok 16 éven aluli tagjai voltak, azok az ŐCSG-ben is tagok maradhatnak.

Előírás, hogy az ŐCSG tagja személyesen köteles közreműködni (de a főállás nem előírás) annak tevékenységében, egy őstermelő pedig egyidejűleg csak egy ŐCSG-ben lehet tag.

Az ŐCSG alapítása céljából a tagok írásbeli szerződést kötnek. Ebben rendelkeznek **a használatukban lévő, és az ŐCSG tevékenységéhez szükséges mező-, erdőgazdasági hasznosítású föld, a termelőeszközök és a hozzájuk kapcsolódó vagyoni értékű jogok közös használatba történő átadásáról**. Az átadás a tagok tagsági jogviszonyának fennállásáig vagy az őstermelők családi gazdasága fennállásáig hatályos.

Az új szabályozás egyértelművé teszi, hogy a tagoknak mind a szerződés megkötésekor, mind a szerződés ideje alatt az összes, az ŐCSG tevékenységéhez szükséges, használatukban használatukban lévő földet be kell vinni az ŐCSG-be. Tehát a szerződés előtt bérbe adhat földet, és akkor ezt nem kell bevinni az ŐCSG-be, azonban ha megkötik a szerződést, utána új haszonbérleti szerződést nem köthet, mivel a használatát átadta az ŐCSG részére. Ugyanígy, amennyiben a ŐCSG fennállása alatt új föld használatát megszerzi bármelyik tag, akkor a szerződést módosítani kell egymás között, és az új földet is közös használatban kell adni. Fontos megjegyezni, hogy azon földeket, melyeket az ŐCSG tagjai bérbe adtak, a bérleti szerződés lejárata után újból bérbe lehet adni.

A szerződésben meg kell határozni a közösen folytatni kívánt mezőgazdasági és kiegészítő tevékenységeket, meg kell határozni a tagoknak az őstermelők családi gazdasága nyilvántartásba vételét megelőzően a gazdálkodásuk folytatása érdekében vállalt kötelezettségeinek és megszerzett jogainak az őstermelők családi gazdasága keretein belül továbbvitelének módját (pl. pályázatok). Meg kell határozni a személyes közreműködés formáját, amely azt jelenti, hogy saját maga által végzett munkával vesz részt az őstermelők családi gazdaságának működtetésében.

Hasznos információ: A személyes közreműködés körében növénytermesztéssel foglalkozó gazdaság esetében meg lehet határozni például okáért a gazdasági növénytermesztési munkálatokban való részvételt vagy a növényvédelem irányítását, a vetőmagbeszerzés feladatainak ellátását, de akár a betakarítás és értékesítés szervezése is jó lehet. Állattenyésztő gazdaságok számára megfelelő meghatározás lehet az állattenyésztési tevékenység irányítása, az állatállomány gondozásában részvétel, vagy akár a takarmánybeszerzés, részvétel a tej feldolgozásában, sajtkészítésben. Amennyiben az őstermelő a gazdaság adminisztratív munkáiban vesz részt, úgy jó meghatározásként megemlíthetjük többek között a gazdaság szervezésével kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátását vagy a kapcsolattartást a felvásárlókkal, de akár a termékek árusítása is megfelelő lehet.

Az őstermelők családi gazdaságának tagjai egymással munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló jogviszonyban nem állnak.

Az eddigiekhez képest rugalmasabb működést biztosít, hogy a tagok az ŐCSG nyereségében és veszteségében alapesetben egyenlően osztoznak, de az alapító szerződésben ettől eltérhetnek. Az alapító szerződés hatályban marad bármely tag tagsági jogviszonyának megszűnése esetén, egészen addig, míg az ŐCSG tagjainak száma egy főre nem csökken. Ez a szabály eltérést biztosít a polgári jogi társaságok általános szabályaitól, annak érdekében, hogy a folyamatos működés az ŐCSG-k számára még a tagsági jogviszony változása esetén is biztosított legyen.

Az ŐCSG nevében jogokat és kötelezettségeket a tagok egyetértésével kijelölt tag, a képviselő szerezhethet. Ennek köszönhetően ez a tag a többiek nevében is eljárhat, pl. beszerzésnél, értékesítésnél, vagy támogatásigénylésnél.

Hasznos információ: Jogszerű földhasználónak minősül a már eddig is minősített körön kívül az is, aki az őstermelők családi gazdaságának tagja. Ezt a kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napjára vonatkozóan vizsgálja a Magyar Államkincstár. Ez az intézkedés azért fontos, mert így az új működési formákban tevékenykedők számára is biztosítva marad a támogatások igénybevételeinek folytonossága, és így bármely tag akár önállóan is adhat be területalapú támogatás iránti kérelmet.

A tagsági jogviszony az ŐCSG-ben megszűnik, ha

- a tag kilép az őstermelők családi gazdaságából,
- a tagot törlik általában az őstermelői nyilvántartásból,
- a tag elhalálozik,
- a tag vonatkozásában a hozzátartozói láncolat megszakad.

Halál esetén az elhunyt tag örököseinek lehetősége van belépni az ŐCSG-be. Ehhez az szükséges, hogy az örökös őstermelő legyen/lehessen, a többi taggal hozzátartozói kapcsolatban álljon, valamint az ŐCSG-ben maradt tagok beleegyezzenek a belépésébe.

Külön szabályok vonatkoznak arra, ha a képviselőnek szűnik meg a tagsági jogviszonya. Ha a képviselő kilép, akkor egyidejűleg szükséges meghatározni az új képviselő személyét. Amennyiben a tagság megszűnésének oka a fentiekben ismertetettek egyike, akkor a tagok 15 napon belül kötelesek bejelenteni az új képviselő személyét.

Adminisztráció-csökkentési célból a NAK tagjának az ŐCSG képviselője minősül, a többi tag nem.

Az eddigi szabályokhoz képest **jelentős kedvezmény ebben a működési formában is, hogy az értékesítésben a tagok és mellettük alkalmazottak is eljárhatnak a többi tag nevében**, ez főként a gyorsan romló terméket előállítóknál lesz fontos különbség.

3.2.2 Az őstermelők családi gazdaságának nyilvántartása

Az ŐCSG szintén a nyilvántartásba vétellel jön létre, melyet a képviselőnek kell kérelmeznie. A kérelemben igazolni kell a tagok hozzátartozói minőségét, és csatolni kell az alapító szerződést is, mely mintája a NAK honlapjáról letölthető. Az ügyintézés során a következő érvényes dokumentumokat is be kell mutatni: személyazonosításra alkalmas igazolvány (személyi igazolvány, vezetői engedély, vagy útlevél), magánokiratba foglalt meghatalmazás, amennyiben az ügyintézés nem személyesen történik, a 18. életévét be nem töltött tag esetén a törvényes képviselőjének (pl.: szülő(k), vagy gyámhivatal) nyilatkozata.

A hozzátartozói láncolatot az alábbi dokumentumokkal kell alátámasztani:

A		B
1	Hozzátartozó minőség	Igazolása
2	Közei hozzátartozó	
3	házastárs	házassági anyakönyvi kivonat
4	bejegyzett élettárs	bejegyzett élettársi anyakönyvi kivonat
5	egyeneságbeli rokon	születési anyakönyvi kivonat(ok)
6	örökbefogadott gyerek	születési anyakönyvi kivonat(ok)
7	örökbefogadó szülő	születési anyakönyvi kivonat(ok)
8	mostohagyermek	házassági és anyakönyvi kivonat
9	mostohaszülő	házassági és anyakönyvi kivonat
10	nevelt gyermek	gyámhatóság határozata
11	nevelőszülő	gyámhatóság határozata
12	testvér	születési anyakönyvi kivonatok
13	Hozzátartozó	
14	élettárs	az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény 36/G. §-a alapján kiállított tanúsítvány vagy az élettársak közös nyilatkozata
15	egyeneságbeli rokon házastársa	születési anyakönyvi kivonat és házassági anyakönyvi kivonat
16	házastárs egyeneságbeli rokona és testvére	születési anyakönyvi kivonat és házassági anyakönyvi kivonat
17	testvér házastársa	születési anyakönyvi kivonat és házassági anyakönyvi kivonat

A nyilvántartásba vételi kérelemről a NAK dönt. A törvény előírja azt is, hogy amennyiben az ŐCSG-t létrehozó szerződésben változás áll be, vagy a tagok hozzátartozói láncolatban elfoglalt helye módosul, úgy a NAK-ot az ŐCSG képviselője 15 napon belül értesíteni köteles. Amennyiben a kamara tudomására jut, hogy a nyilvántartásban szereplő adatok nem felelnek meg a valóságnak, akkor hivatalból felkeresi az ŐCSG képviselőjét egyeztetés céljából.

Egyebekben az őstermelői nyilvántartásra vonatkozó szabályok érvényesek ebben az esetben is.

3.3 A családi mezőgazdasági társaság (CSMT)

Az elmúlt években megnövekedett azon gazdaságok száma, melyek már olyan fejlettségi szinten voltak, melyek számára az őstermelőkre és családi gazdaságokra vonatkozó szabályok növekedési korlátot jelentettek. Ezen fejlődni képes, és jelentős potenciállal bíró gazdasági egységek versenyképességének növelése céljából került kidolgozásra a családi mezőgazdasági társaság meghatározás. Fontos, hogy a CSMT nem egy önálló új működési forma, hanem egy minősítés, melynek megszerzése már működő gazdasági egységek számára lehetséges.

A minősítés megszerzéséhez a következő **feltételeknek kell megfelelni**:

Olyan gazdasági társaságnak, szervezetnek, vagy erdőbirtokossági társulatnak kell lennie, melynek

- legalább két tagja van,
- azok mindegyike egymással hozzátartozói láncolatban áll, valamint
- kizárólag mező-, erdőgazdasági és kiegészítő tevékenységet folytat.

Egy személy egyidejűleg csak egy CSMT-ben lehet tag, jogi személy pedig a saját üzletrész, illetve saját részvény megszerzésének esetét kivéve nem lehet a CSMT tagja. Arra vonatkozóan ugyanakkor nincs tiltás, hogy őstermelő lehet-e CSMT tagja, tehát a két működési formát egyidejűleg is lehet alkalmazni.

A CSMT nyilvántartásba vételi eljárás teljesen független a cégbírószági eljárástól. A **CSMT minősítést a NAK-nál kell kérelmezni**, a kamara honlapján közzétett formanyomtatványon. Nem szükséges az addigi működési forma módosítása, átalakítása, vagy akár új társaság alapítása. Ezzel együtt, ha egy CSMT már nem felel meg az e törvényben rögzített feltételeknek (pl. megszűnt a tagok hozzátartozói minősége), gazdasági társaságként, szervezetként vagy erdőbirtokossági társulatként akkor is tovább működhet, tekintettel arra, hogy ilyenkor csak a családi mezőgazdasági társasági minőséget veszítik el.

A CSMT-ként történő nyilvántartásba vételi kérelem a kérelmezők hozzátartozói minőségének feltüntetése (a hozzátartozói minőség és a hozzátartozói láncolat vonatkozásában az őstermelők családi gazdaságáról szóló fejezetben nyújtottunk bővebb tájékoztatást) mellett tartalmazza a választott jogi személynek a Ptk.-ban, valamint az erdőbirtokossági társulatról szóló törvényben meghatározottaknak megfelelő létesítő okiratát, amelynek rendelkezni kell a törvényben meghatározott kérdésekről. A létesítő okiratban rendelkezni kell arról, hogy a Földforgalmi törvényben meghatározott jogcímeken átadják a családi mezőgazdasági társaságoknak a tagok az egyes tulajdonukban lévő mező-, erdőgazdasági hasznosítású földek használatát (azonban nem kell megjelölni azokat a szerződésben helyrajzi szám szerint egyesével), a termelőeszközöket és az ahhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogokat. A szerződésben meg kell határozni a személyes közreműködés módját és annak elszámolási rendjét.

Hasznos információ: CSMT esetében a tagok döntésén alapul, hogy mely termőföld és vagyoni értékű jog használatát adják át a CSMT részére.

Hiánytalan kérelem és a feltételeknek megfelelés esetében a NAK a minősítés megadásáról dönt. **A családi mezőgazdasági társasági minőséget onnantól lehet használni, hogy az arra való jogosultságot a NAK a családi mezőgazdasági társaságok nyilvántartásába bejegyezte.**

Hasznos információ: a CSMT-k esetében nem alkalmazandó a kiegészítő tevékenységből származó 25%-os bevételi korlát. Így akár egy többnyire kiegészítő tevékenységet folytató gazdasági egység is megszerezheti a CSMT minősítést.

A társaság addig minősül CSMT-nek, míg a nyilvántartásból való törlését nem kéri, illetve ameddig megfelel a minősítési feltételeknek. A CSMT minősítés elveszik akkor is, ha az nem gazdasági társasággá vagy szövetkezetté alakul át, ha a tagok száma egy főre csökken, vagy ha a mező-, erdőgazdasági és kiegészítő tevékenységen kívül más tevékenységet is végez. Törölni kell a CSMT-t, ha a tagjának hozzátartozói minősége megszűnik vagy hozzátartozói láncolata megszakad, és a társaságban a hozzátartozói minőségét elvesztő vagy a hozzátartozói láncolatból kieső tag a tagsági jogviszonyát nem szünteti meg. A CSMT minősítés akkor is megszűnik, ha bármely tagja több családi mezőgazdasági társaság tagja, és a felszólítás után sem szünteti meg a többségi tagsági jogviszonyt.

Amennyiben a minősítést követően a tagok hozzátartozói minőségében vagy hozzátartozói láncolatban elfoglalt helyében változás következik be, úgy arról a NAK-ot 15 napon belül értesíteni kell.

A családi mezőgazdasági társaság minősítés megszerzésének folyamata

A minősítés megszerzésének feltételei:

- Gazdasági társaság, szövetkezet, erdőbirtokossági társulat
- Minimum két tag
- A tagok egymással hozzátartozói láncolatban állnak
- Kizárólag mező-, erdőgazdasági és kiegészítő tevékenység

Formanyomtatvány letöltése a NAK honlapjáról a CSMT minőség kérelmezéséhez

KÉRELEM BENYÚJTÁSA A NAK-HOZ

A minősítéshez csatolandó dokumentumok

1. Formanyomtatvány
2. A hozzátartozói minőséget, illetve láncolatot alátámasztó okiratok
3. A jogi személy létesítő okirata

a) Hiánytalan, a feltételeknek megfelelő kérelem:

A NAK a minősítés engedélyezéséről dönt

A társaság bejegyzése a CSMT nyilvántartásba

b) A kérelmező nem felel meg a minősítés feltételeinek:

A NAK a kérelmet elutasítja

A létesítő okirat kötelező, a CSMT-re vonatkozó tartalmi elemei:

- A tagok tulajdonában álló egyes területek földhasznosításának átadása a CSMT-hez
- Egyes termelőeszközök és kapcsolódó vagyoni értékű jogok átadása a CSMT-nek
- Személyes közreműködés módjának meghatározása
- Elszámolás módjának meghatározása

4. Adózási szabályok

4.1 Az őstermelők adózása

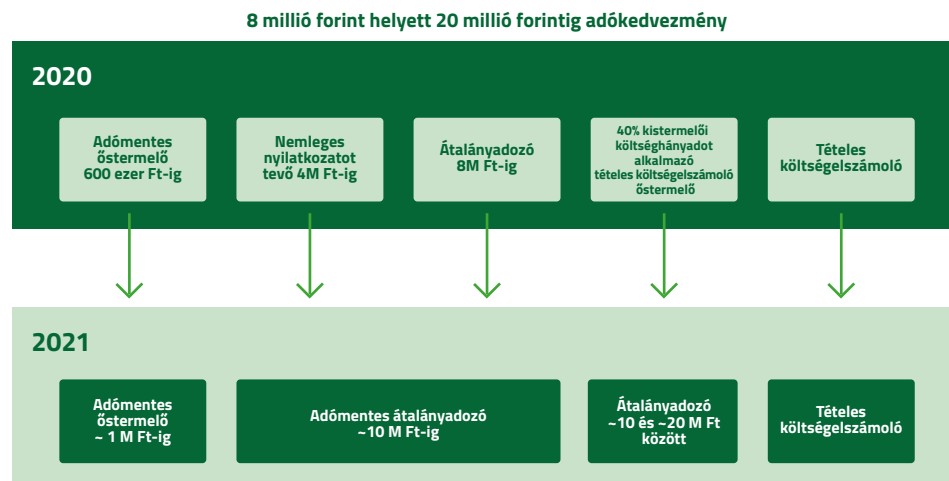
Az őstermelői gazdálkodási forma két évtizedes hagyományokkal bíró működési forma, mely kedvező adózási lehetőséget biztosít a gazdálkodók számára. 2020 végére a kategória inkább adózási sajátosságai miatt volt népszerű, és háttérbe szorult a működési forma jellegének figyelembevétele. A visszajelzések azonban azt mutatták, hogy az eddigi szabályok sokszor átláthatatlan kereteket teremtettek, így szükségessé vált azok átgondolása. A törvény számos egyszerűsítést eredményez az őstermelők adózásában azzal, hogy megtartja az eddigi kedvezményeket, illetve továbbiakat is juttat az érintetteknek. Az őstermelőkre vonatkozó szabályok alapjai 2021-től kikerülnek az Szja. törvény hatálya alól, ezzel is hangsúlyozva, hogy nem csupán egy adózási kategóriáról van szó, hanem azzal kapcsolatban az agrár szempontokat is figyelembe kell venni, az adózási szabályok azonban továbbra is ezen törvényben foglalnak helyet, magukba foglalva az újonnan kidolgozott kedvezményeket is.

2020. év végéig az adómentes bevételi határon (600 ezer forint) felül az őstermelők többféle jövedelemszámítási mód közül választhattak, melyek a következők:

- Tételes költségelszámolás (ezen belül nemleges nyilatkozattétel, 40%-os kistermelői költségátalány)
- 10 % költséghányad alkalmazása
- Átalányadózás (15 illetve 6%-os jövedelemhányad)

A 2020. január 1. napjától hatályos szabályozás a korábbi számos adózási lehetőséget egyszerűsíti, a kínált kedvezmények kibővítésével egyidejűleg.

Az egyszerűsítés eredményeképpen megmarad a bevallásmentes kategória, az átalányadózás, a tételes költségelszámolás, valamint a 10%-os költségátalány alkalmazásának lehetősége – egy átláthatóbb és egyszerűbb szerkezetben.

Az adókedvezmények és egyben az értékhatárok számításának alapja a mindenkor minimálbér. Ez amiatt is kedvező, hogy így a minimálbér éves növekedésével a kedvezményes határok is együtt mozognak, megfelelően így a piaci folyamatok alakulásának is. Az Szja. törvény rögzíti, hogy éves minimálbérek az év első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizenkétszerese minősül.

Fontos továbbá, hogy **a bevételek számításakor a mezőgazdasági őstermelő által e tevékenységével összefüggésben kapott mindenféle támogatást figyelmen kívül kell hagyni.**

Ahogy azt már az őstermelői tevékenységek ismertetésekor is kifejtettük, nem tekinthető mezőgazdasági őstermelői tevékenységből származó bevételnek a kiegészítő tevékenység, tevékenységek bevétele, ha annak mértéke – több kiegészítő tevékenység/tevékenységek esetében együttesen számítva – az őstermelői tevékenységből származó összes éves bevétel 25%-át meghaladja. Ilyenkor ugyanis a kiegészítő tevékenységből származó teljes bevételre az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályok alkalmazandók. Ez azt jelenti, hogy ezen bevételekre nem lehet alkalmazni az őstermelői bevételekre vonatkozó adózási szabályokat.

További, a fentiekben is jelzett jelentős változás, hogy a kistermelőkre is az őstermelőkre vonatkozó adózási szabályok alkalmazandók 2021-től.

A családi gazdaságokról szóló törvény által bevezetett szabályok alapján kialakult három kategória jellemzői az alábbiak:

4.1.1 Adómentes őstermelő

A csekély bevételű őstermelők továbbra is adómentességet élveznek. Az adómentesség az éves minimálbér felét el nem érő őstermelői bevétel esetén alkalmazható. Ez a bevételösszeg az eddigi 600 ezer forinthez képest 966 ezer forint, 2020-as minimálbéren számolva.

Nem biztosított őstermelőként nem keletkezik szociális hozzájárulási adó (a továbbiakban: szocho.) fizetési kötelezettség sem, míg a biztosított őstermelőknek akkor kell szocho-t fizetniük, ha a választott magasabb összeg után fizetik a járulékot. Ez utóbbi esetben a szocho. alapja a választott összeg.

A járulékfizetés alapja a támogatások nélküli előző évi bevétel 15%-a, vagy amennyiben választott járulékalapot alkalmaz a mezőgazdasági őstermelő, úgy azt kell alapul venni.

Fontos megjegyezni, hogy az új szabályozás alapvetően nem változtat a járulékok megfizetésének szabályain, így az öregségi nyugdíj biztosítására alkalmas befizetések teljesítése továbbra is az őstermelők felelőssége. A kötelező járulékalap után fizetett járulékok esetében azonban a jövőben sem várható a minimál összegű nyugdíjnál magasabb összegű ellátást biztosító jogosultság.

4.1.2 Átalányadózó őstermelő

Az eddigi különböző kedvezményes adózási lehetőségek összevonásából kialakult átalányadózási lehetőség, ami **két részre különíthető el.** Fontos megjegyezni, hogy **alapesetben a mezőgazdasági őstermelők adózására az átalányadózás szabályai érvényesülnek**, hacsak nem választ más módot, vagy nem lépi át az átalányadózás választhatóságának értékhatárát. Amennyiben az őstermelő nem ezen adózási módot választja – abban az esetben is, ha adóbevallásra nem kötelezett –, az előző évre vonatkozó éves bevallása benyújtásának határidejéig kell bejelentenie a választott adózási módot. Ugyanígy kell eljárni abban az esetben is, ha a bejelentés arra irányul, hogy az átalányadózás feltételei nem állnak fenn.

Az új szabályok értelmében az átalányadózó őstermelő jövedelmét úgy kell megállapítani, hogy a bevételéből 90% költségnyadót kell levonni, és a maradék 10% a jövedelem. Ezen jövedelmet kell viszonyítani az éves minimálbérhez. Az új szabály értelmében szja-mentes az átalányadózó őstermelő jövedelmének az éves minimálbért felét meg nem haladó része, a fölött pedig egy szintén kedvező adózást lehet igénybe venni. Mindez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az éves minimálbér ötszörösének (megközelítőleg 10 millió forint) megfelelő éves bevétel mentesül az adófizetési kötelezettség alól, az éves minimálbér ötszöröse és

4. ADÓZÁSI SZABÁLYOK

tízszere közötti (megközelítőleg 10 és 20 millió forint) éves bevételrész után pedig az átalányadózásra vonatkozó szabályok szerint kell adózni. A bevétel összegébe átalányadózás esetén sem számít bele a kapott támogatás összege.

Az átalányadózás nem befolyásolja a bizonylat-kiállítási kötelezettséget. Emellett – bár az adókedvezmény igénybevételéhez költség számlát vagy bizonylatot nem kell benyújtani – azokat az adó utólagos megállapításához való jog elévüléséig (annak a naptári évnek az utolsó napjától számított öt évig, amelyben az adóról bevallást, adatbejelentést, bejelentést kellett volna tenni, illetve hiányukban az adót meg kellett volna fizetni) meg kell őriznie.

a) Legfeljebb a minimálbér ötszörösének megfelelő éves bevétel esetén alkalmazandó szabályok

2020. évi minimálbéren számolva 9.660.000 forintig **nem keletkezik személyi jövedelemadó-fizetési kötelezettség**, mivel ezek 10%-a (a jövedelem) nem lépi túl az éves minimálbér felét.

Példa számítás:

A mezőgazdasági őstermelőnek 2020-ban 8 millió forint támogatások nélkül számított bevétele keletkezik, úgy az szja megállapításához előbb meg kell állapítani a jövedelmet, ami ebben az esetben 0,8 millió forint (a bevétel 10%-a).

Mivel 2020-as értéken az éves minimálbér fele 966 ezer forint, amit a jövedelem nem ér el, így ezen teljes összeg személyi jövedelemadó mentes.

Nem biztosított őstermelő esetében szocho.-t sem kell fizetni, míg biztosított esetében szocho. fizetési kötelezettség alapesetben nincs, csak ha az őstermelő az általa választott magasabb összeg után fizeti a járulékot és a szocho.-t.

Biztosított őstermelő esetében a járulékok alapja a támogatások nélküli előző évi bevétel 15%-a, vagy a választott járulékalap.

b) A minimálbér ötszöröse és tízszere közötti éves támogatás nélküli bevételre alkalmazandó szabályok

2020. évi minimálbérről számolva ezt az adózási lehetőséget 19.320.000 forintig lehet igénybe venni. Ez az összeg egyben az átalányadózás alkalmazásának felső bevételi korlátját is jelenti. Az átalányadózás ezen sávjában is 90%-os költséghányad és 10%-os jövedelemhányad alkalmazásával történik meg az adóalap megállapítása.

Amennyiben ezt a megközelítőleg 20 millió forintos korlátot a bevétel meghaladja, úgy tételre költségelszámolást vagy 10%-os költséghányadot kell alkalmazni az egész bevétel tekintetében.

Ebben a kategóriában már keletkezik adófizetési kötelezettség, azonban az rendkívül kedvezőnek mondható. A 15%-os szja-t ugyanis az a.) pontban jelölt adómentes maximum érték (2020. évi minimálbéren számolva 9.660.000 forint) feletti **bevétel 10%-a után kell megfizetni**.

A szocho. alapja a minimálbér, járulékalap a minimálbér 92%-a vagy választott járulékalap.

Példa számítás:

A mezőgazdasági őstermelőnek 2020-ban 12 millió forint támogatások nélkül számított bevétele keletkezik. Az szja alap megállapításához előbb meg kell állapítani a jövedelmet, ami ebben az esetben 1,2 millió forint.

Ebből 2020-as értéken 966 ezer forint (az éves minimálbér fele) adómentes, így csak a fennmaradó 234 ezer forint után kell megfizetni az szja-t, aminek a mértéke 15%. Ebben az esetben tehát 12 millió forint bevétel után 35.100 forint szja-t kell fizetni. (Mindez egyszerűbben számolva: $(12.000.000 - 9.660.000) \times 0,1 \times 0,15 = 35.100$)

4.1.3 Tételes költségelszámolás

2021. január 1-től az adóköteles jövedelem meghatározásánál a **tételes költségelszámolás** esetében sem kell figyelembe venni az a kapott támogatásokat bevételként. Így az szja alapja a támogatások nélküli bevétel és az igazolt költségek különbsége.

Fontos szabály, hogy amennyiben az őstermelő bevétele a 2020-as minimálbérrel számolva a 19.320.000 forintot meghaladja, akkor tételes költségelszámolást vagy 10% költség-hányadot lehet alkalmazni az egész bevétel tekintetében.

Ugyanez az alapja a szocho. fizetésnek is, azonban azzal a kikötéssel, hogy azt legalább a minimálbér, vagy az ezt meghaladó járulékalap után meg kell fizetni. A járulékfizetés alapja pedig a támogatások nélküli előző évi bevétel 15%-a minimálbér ötszörösét el nem érő éves bevételig, efölött a minimálbér 92%-a, valamint mind a két esetben lehetőség van választott járulékalap után megfizetni a járulékot.

Lényeges, hogy a járulékfizetésnél a bevételi értékhatár nem a tárgyévi, hanem a megelőző évi minimálbér. Átmeneti rendelkezésként azonban 2021-ben a 2020. december 31-én hatályos Szja tv. szerinti mezőgazdasági kistermelő fizetheti a társadalombiztosítási járulékot a tárgyévet megelőző évi bevételének 15 százaléka után. Ez azt jelenti, hogy 2021-ben még nem a megelőző évi éves minimálbér 5-szöröse, hanem 8 millió forint (a jelenlegi kistermelői értékhatár) a járulékfizetésnél alkalmazandó bevételi értékhatár.

A fentiek miatt 2021-ben a járulékkötelezettség megállapításánál bevételi értékhatárként még a 8 millió forintot kell figyelembe venni, 2022-től pedig a megelőző évi minimálbér ötszörösét.

Az alábbi táblázat foglalja össze az átalakuló adózási szabályokat:

	LEGKISEBB ŐSTERMELŐK	ÁTALÁNYADÓZÓK		TÉTELES KÖLTSÉGELELSZÁMOLÓK
KÖZTEHER	éves minimálbér felét el nem érő éves támogatás nélküli bevétel (966.000 Ft-ig)	minimálbér 5-szörösének megfelelő éves támogatás nélküli bevétel (9.660.000 Ft-ig)	minimálbér 5-szöröse és 10-szerese közötti éves támogatás nélküli bevétel között (19.320.000 Ft-ig)	éves támogatás nélküli bevételről függetlenül
15% SZJA alapja	0	0	9.660.000 Ft feletti bevétel 10%-a	támogatások nélküli bevétel - igazolt költségek
Nem biztosított őstermelő esetében				
15,5% SZOCHO alapja	0	0	9.660.000 Ft feletti bevétel 10%-a	támogatások nélküli bevétel - igazolt költségek
Biztosított őstermelő esetében				
15,5% SZOCHO alapja	0 (választott járulékalap esetén a választott járulékalap)	0 (választott járulékalap esetén a választott járulékalap)	minimálbér (vagy választott járulékalap után)	támogatások nélküli bevétel csökkentve az igazolt költségekkel, de minimum az éves minimálbér (vagy választott járulékalap után)
18,5% Járulékok alapja	támogatások nélküli előző évi bevétel 15 % (vagy választott járulékalap)	támogatások nélküli előző évi bevétel 15 % (vagy választott járulékalap)	minimálbér 92 % (vagy választott járulékalap)	támogatások nélküli előző évi bevétel 15 %-a (vagy választott járulékalap után) [megelőző évi minimálbér 5-szörösének megfelelő éves támogatás nélküli bevétel (9.660.000 Ft)] minimálbér 92 %-a (vagy választott járulékalap után)

4.1.4 Méhészi tevékenységek adózása

Napjainkban kiemelt figyelmet kell fordítani a klímavédelemre, ezért a szabályozás megalkotása során további könnyítések kerültek kialakításra, így a jogszabály adómentessé nyilvánította az Szja. törvényben meghatározott méhészeti termékek előállításából származó, az éves minimálbér felét meg nem haladó jövedelmet is. Az átalányadózó méhészek esetében a mentesítő szabály az átalányadózó általános mentességi szabályával (adómentes az éves minimálbér felét el nem érő jövedelem) párhuzamosan alkalmazható. Ez azt jelenti, hogy az átalányadózó, **kizárólag méhészeti tevékenységet folytató őstermelő** legfeljebb az éves minimálbér tízszeresét kitevő bevétele (kb. 20 M Ft) mentesül az szja fizetési kötelezettség alól. Amennyiben pedig az átalányadózó őstermelő **méhészeti tevékenységet és egyéb őstermelői tevékenységet is folytat (vegyes tevékenység)**, úgy vegyesen végzett tevékenységeire tekintettel mentesül az szja fizetési kötelezettség alól legfeljebb az éves minimálbér tízszeresét kitevő bevételéig (kb. 20 M Ft). Az Szja. törvényben az alábbi méhészeti termékek kerültek meghatározásra, melyek tekintetében a kedvezmény igénybe vehető: természetes méz (lépes-, termelői és már természetes méz, ideértve az ipari mézet is), nyers méhviasz és feldolgozási maradék termék, propolisz (méhszurok), méhpempő, méhkenyér, nyers virágpor, szárított virágpor, méhméreg, máshova nem sorolt méhészeti termékek, méhanyabölcső, párzatlan és párzott méhanya, méhcsalád és méhraj.

4.1.5 Őstermelői adókedvezmény

A 100 ezer forintos őstermelői adókedvezményt a 10%-os költséghányadot és a teteles költségelszámolást alkalmazó őstermelő továbbra is érvényesítheti.

Könyvelői díjkedvezmény címén a könyvelőnek fizetett, számlával igazolt díj vehető figyelembe, de csak olyan arányban, amilyen arányt a mezőgazdasági őstermelői tevékenységből származó jövedelem az összevont adóalapon belül képvisel.

Az adókedvezmény igénybevételének feltétele, hogy a magánszemély adóbevallásában feltüntesse az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben vezetett ügyfélazonosítóját. Az adókedvezmény az adóévben igénybe vett mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) támogatásnak vagy halászati csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül.

A családi gazdaságokról szóló törvény által bevezetett szabályok nem érintik az áfa alanyi adómentességre vonatkozó szabályokat. Eszerint az alanyi áfamentesség továbbra is akkor választható, ha az adott naptári évben az összes termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás fejében megtérített, vagy megtérítendő ellenérték összege nem haladja meg a 12 millió forintot. Így a 12 millió forintos határ az áfakörös érintettek esetében a továbbiakban is alkalmazandó.

Fontos a témához kapcsolódó tudnivaló, hogy 2021. január 1-től teljessé válik az online számlázás rendszere. Innentől kötelező adatot szolgáltatni a NAV felé azoknak is, akik kizárólag magánszemélyek részére számláznak. Emiatt az őstermelők által és részére kiállított számlák is rövid határidőn belül az adóhatóság elé kerülnek.

4.2 Az őstermelők családi gazdaságának adózása

Az ÖCSG-k adózása az őstermelőknek nyújtott adózást többszörözi a jelenlegi, 2020-ig fennálló családi gazdasági rendszerhez hasonlóan azzal, hogy az átalányadózás felső értékhatára nem haladhatja meg a 4 főre számított átalányadózás értékhatárát, ami 2020-as értéken hozzávetőleg 77 millió forint.

A kedvezményes adózás felső értékhatára nem haladhatja meg a 4 főre számított átalányadózás értékhatárát.

~ 80 millió forint

egyéni őstermelő

kedvezmény
~20
millió forintig

kedvezmény
3x ~20
millió forintig

ÖCSG

kedvezmény
2x ~20
millió forintig

kedvezmény
4x ~20
millió forintig

kedvezmény
4x ~20
millió forintig

Az őstermelői átalányadózás többszörözése a következők szerint alakul:

2 fős ŐCSG esetén

$2 \times 19.320.000$ forint = 38.640.000 forint az átalányadózás felső határa.

3 fős ŐCSG esetén

$3 \times 19.320.000$ forint = 57.960.000 forint az átalányadózás felső határa.

4 fős ŐCSG esetén

$4 \times 19.320.000$ forint = 77.280.000 forint az átalányadózás felső határa.

5 fős ŐCSG esetén azonban szintén csak 4 fős mértékig vehető igénybe az átalányadózás, azaz 77.280.000 forintig.

Ezen esetekben a családi gazdaság az átalányadózás szabályai szerint állapíthatja meg az adókötelezettségét. Amennyiben a bevételi értékhatárt meghaladja az ŐCSG bevétele akkor, az összes tagnak a tételes költségelszámolást vagy a 10% költséghányadot kell alkalmaznia.

Őstermelők családi gazdaságában közösen tevékenykedő őstermelők esetében az eddigi családi gazdaság tagjainak adózásához hasonlóan meg kell állapítani az egy főre jutó bevételt. Az ŐCSG tagjai is külön-külön tesznek eleget adókötelezettségüknek az őstermelői szabályok szerint a rájuk eső bevétel után.

Példa: Azaz amennyiben például egy ŐCSG-ben 5 tag van, és a bevételük összesen 45 millió forint, akkor az 45 millió forintot el kell osztani a tagok között. Az így kapott fejenként számolt bevételösszeg 9 millió forint, így a tagok egyike sem köteles szja-fizetésre, mert a bevétel összege nem éri el az éves minimálbér 5-szörösét.

A tagoknak elegendő egy nyilvántartást vezetni a bevételekről és a költségekről, annak ellenére, hogy adókötelezettségüknek külön-külön tesznek eleget.

Hasznos információ: Amennyiben az ŐCSG bevétele meghaladja a 4 főre számított átalányadózás értékhatárát, úgy a tételes költségelszámolás, vagy a 10% költséghányad választható adózási módként.

Az őstermelők családi gazdasága tagjai az őstermelői jövedelemre az általános forgalmi adózás tekintetében is ugyanazon adózási módot kötelesek alkalmazni. Az alkalmazandó adózási módot az őstermelők családi gazdaságának képviselője jelenti be a bejelentésre vonatkozó szabályok alkalmazásával.

Nyereség és veszteségek viselése az őstermelők családi gazdaságában

A lentiekben kitérünk arra, hogy mi alapján számítható ki az őstermelők családi gazdasága tagjainak bevétele, illetve kiadása.

Az ŐCSG alapításakor megkötött szerződésben szükségszerűen meg kell határozni, hogy a tagok között milyen módon oszlik meg a nyereségek és a veszteségek viselése. Ezen dokumentum alapján két eshetőség fordulhat elő a bevételek és a kiadások kiszámításakor:

- a) a tagok **nem egyenlő arányban részesednek a nyereségből és viselik a veszteséget.** Ilyenkor az őstermelői tevékenységhez kapcsolódó éves bevételük (tételes költségelszámolás esetén a költségük is) a fent említett szerződésben foglaltak szerint kerül meghatározásra. Azaz olyan arányban részesülnek a nyereségekből és viselik a veszteségeket, amilyen arányban az alapító szerződésben megállapodtak.
- b) a tagok **egyenlő arányban részesednek a nyereségből és viselik a veszteséget.** Amennyiben kifejezetten nem mondanak ki eltérő szabályt, akkor a tagok őstermelői tevékenységükhöz kapcsolódó éves bevételüket (tételes költségelszámolás esetén a kiadásukat is), az ŐCSG közösen elért összes bevételének és költségének a tagok számával történő elosztásával állapíthatják meg. Vegyünk példának egy 4 tagú ŐCSG-t. Ennek estében az ŐCSG által elért összes bevételt és költséget is 4 felé kell osztani, ekkor mindenki 25%-ban részesül a nyereségből vagy a veszteségből.

Fontos megjegyezni, hogy a bevételeket és a kiadásokat igazoló bizonylatok tekintetében nem szükséges figyelembe venni, hogy mely tag nevére lettek kiállítva, hiszen minden bizonylat egyenértékű.

Veszteségelhatárolás

Az adóév elhatárolt veszteségét a más adóévről áthozott elhatárolt veszteség figyelembevétele nélkül kell megállapítani. Az elhatárolt veszteségek elszámolásánál a keletkezésük sorrendjét kell követni. Az őstermelők családi gazdasága tagjaként folytatott őstermelői tevékenység esetében a közös tevékenység megkezdésének adóévét megelőzően elhatárolt veszteséget a mezőgazdasági őstermelő egyénileg számolja el.

A gépjármű használatával összefüggő költségeket a családi őstermelői tevékenységüket folytató tagok csak azonos elszámolási mód választásával vehetik figyelembe, azonban – a nevére és a gépjármű rendszámára kiállított számla (számlák) alapján is – közülük is csak azét, aki egyébként a törvény rendelkezései szerint jogosult a gépjárműhasználattal összefüggő költségelszámolásra.

4.3 A gazdasági társaság tagjainak (ideértve a családi mezőgazdasági társaság tagjait) adózása

A CSMT sajátosságai miatt kétféle kedvezmény került megállapításra, az egyik általában a gazdasági társaságoknak jár, a másik csak kifejezetten a családi működési formának.

Az adókedvezmény minden társaság tagjának jár, és az alapján a jellemzően mezőgazdasági tevékenységek során felmerülő főbb jövedelemelemek a tagok oldalán mentesülnek az adófizetés alól. Így kifizetés esetén mentes a személyi jövedelemadó alól az az összeg, melyet társas vállalkozás tagja kap és nem haladja meg

- a társaság által a tulajdonosnak a termőföld használatáért fizetett összeget (ez gyakorlatilag a korábbi szabályozással megegyező);
- a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra adott támogatásnak nem minősülő mezőgazdasági támogatásként kapott, tagnak átengedett összeget;
- azt az összeget, amit a társaság azért fizet ki, hogy a magánszemély földtulajdonos azt a földvásárlással kapcsolatos jelzáloghitel-törlesztésre fordítsa, azzal a feltétellel, hogy a földet a törlesztési időszakban a társas vállalkozás ingyenesen használja;
- azt az összeget, amelyet a társas vállalkozás ad a tagjának olyan termőföld vásárlására, amit a társas vállalkozás legalább 15 évig ingyenesen használ.

Hasznos információ: költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatásnak azokat a támogatásokat nevezzük, amelyet a magánszemély kizárólag a ténylegesen felmerült, igazolt kiadásainak a folyósítóval történő elszámolási kötelezettsége mellett, vagy a tevékenység megvalósulásának ellenőrzését követően kap, továbbá az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból társfinanszírozott, a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához, gazdaságalapításához nyújtandó támogatásokat. (További példák: VP-kertészeti üzemek korszerűsítése, VP-állattartó telepek fejlesztésének támogatása, VP-kisméretű terménytároló, -szárító és -tisztító építése, korszerűsítése)

Tipikusan nem ilyen támogatás tehát a területalapú támogatás és annak nemzeti támogatásból történő kiegészítése, mivel ezek vonatkozásában a támogatás kifizetése nem a kiadások igazolásán alapul.

A felsoroltak szerint **mentesített jövedelem ugyanazon gazdaság esetén nem haladhatja meg az 50 millió forintot.**

Amennyiben az adómentes összegek ezt az 50 millió forintos értékhatárt meghaladják, a meghaladó részt – több juttatásban részesülő tag esetében a juttatások értékének arányában – a magánszemély által a tárgyév utolsó napján megszerzett olyan egyéb jövedelemként kell figyelembe venni, amelyet adóelőleg fizetési kötelezettség nem terhel.

5. Földügyi kedvezmények

5.1 Földforgalmi kedvezmények a családi működési formák számára

A CSMT-knek és az ŐCSG-knek nyújtott, nem adózási kedvezmény, hogy a tagjaik számára a termőföld-adásvételeknél és -haszonbérleteknél kedvező elővásárlási, illetve előhaszonbérleti lehetőség biztosított.

Ugyanazon ranghelyen belül a sorrend így a következő:

- a) a családi mezőgazdasági társaság tagja vagy az őstermelők családi gazdaságának tagja,
- b) fiatal földműves,
- c) pályakezdő gazdálkodó.

A sorrendben a törvény a CSMT és az ŐCSG tagjai között nem tesz különbséget. Az elővásárlásra jogosultak sorrendje továbbra is változatlan marad, a ranghelyen belüli sorrend változik:

Rang-hely	Jogosult
1.	Állam
2.	Tulajdonostárs (közös tulajdon esetén)
3.	Földhasználó
4.	Helyben lakó szomszéd
5.	Állattartó, eredetmegjelöléses terméket előállító és ökológiai gazdálkodó, kertészeti tevékenységet végző, vetőmag-előállító
6.	Helyben lakó
7.	20 km-es körzetben 3 éve üzemközpontot működtető földműves

Ranghelyen belüli sorrend 2021. január 1. előtt	Ranghelyen belüli sorrend az új szabályozás szerint
a) a családi gazdálkodó, illetve a gazdálkodó család tagja, b) fiatal földműves, c) pályakezdő gazdálkodó.	a) a családi mezőgazdasági társaság tagja vagy az őstermelők családi gazdaságának tagja, b) fiatal földműves, c) pályakezdő gazdálkodó.

Az előhaszonbérleti rangsor szintén változatlan marad, a módosítás a ranghelyen belüli sorrendet érinti

Rang-hely	Jogosult
1.	Volt földhasználó és állattartó, eredetmegjelöléses terméket előállító és ökológiai gazdálkodó, kertészeti tevékenységet végző, vetőmag-előállító, öntözésfejlesztési beruházást végrehajtó
2.	Tulajdonostárs (közös tulajdon esetén)
3.	Helyben lakó szomszéd
4.	Helyben lakó
5.	20 km-es körzetben 3 éve üzemközpontot működtető földműves
6.	Helybeli illetőségű szomszéd mezőgazdasági termelőszervezet
7.	Helybeli illetőségű mezőgazdasági termelőszervezet
8.	Mezőgazdasági termelőszervezet 20 km távolságra a föld közigazgatási határától

Ranghelyen belüli sorrend 2021. január 1. előtt	Ranghelyen belüli sorrend az új szabályozás szerint
a) a családi gazdálkodó, illetve a gazdálkodó család tagja, b) fiatal földműves, c) pályakezdő gazdálkodó.	a) a családi mezőgazdasági társaság tagja vagy az őstermelők családi gazdaságának tagja, b) fiatal földműves, c) pályakezdő gazdálkodó.

További az ŐCSG-k és CSMT-k számára nyújtott földforgalmi előny, hogy amennyiben a termőföld **kényszerhasznosítás**ára kerül sor, úgy a kényszerhasznosítóként való kiválasztás sorrendje a következő:

- a családi mezőgazdasági társaság tagja,
- az őstermelők családi gazdaságának tagja,
- fiatal földműves,
- pályakezdő gazdálkodó.

Földhasználat átengedése

A törvény lehetővé teszi a földhasználat átengedését a CSMT-k számára. Eszerint nem minősül a használat átengedésének az, ha a tulajdonjogot szerző fél a föld használatát valamely érvényes jogcímen olyan családi mezőgazdasági társaság javára engedi át, melyben tag. Ez azt jelenti, hogy teljesül ebben az esetben is a tulajdonszerzési jogosultság feltétele, és eleget tesz a tulajdonos a művelési kötelezettségének.

Ez a mostani szabályhoz képest annyiban jelent kedvezményt, hogy nem kell vizsgálni az előhaszonbérleti jog fennállásához, hogy bérbeadó CSMT tag a CSMT, mint földhasználó legalább 25%-os tulajdonosa.

Szívésségi földhasználat

Az új szabályozással lehetőség nyílik arra, hogy a föld használatát a földforgalmi törvény szerinti közeli hozzátartozó mellett immár olyan CSMT részére is át lehessen engedni, amelyben a használatba adó tagként szerepel.

Emellett szintén lehetővé vált, hogy a családi mezőgazdasági társaság tagja a családi mezőgazdasági társaság részére ezen jogcímen átengedje a föld használati jogosultságát, akár olyan esetben is, ha azt maga is valamely földhasználati jogcímen kapta. Ehhez feltétel, hogy ezen jogcímen történő földhasználatához az eredetileg átengedő fél (haszonbérbe adó) hozzájáruljon.

Hasznos információ: A szívésségi földhasználat esetén a CSMT a tagja felé nem fizet haszonbérleti díjat, lévén a szívésségi földhasználat esetén kizárólag ingyenesen adható át a használat.

6. Jogfolytonosságot biztosító rendelkezések

A családi gazdaságokról szóló törvény számos jogfolytonosságot biztosító rendelkezést tartalmaz annak érdekében, hogy az átmenet a lehető legkönnyebben biztosítva legyen az érintettek számára.

Eszerint **aki 2020. december 31-én hatályos őstermelői igazolvánnyal rendelkezik, az 2021. január 1. napjától is őstermelőnek minősül**, minden további teendő nélkül. Ide tartoznak tehát azok is, akik igazolvánnyal rendelkeznek, azonban betétlappal nem.

Akik 2020. december 31-én hatályos közös őstermelői igazolvánnyal rendelkeztek, azok 2021. január 1-től személyükben őstermelőknek minősülnek, együttesen pedig ŐCSG-ként működnek tovább. Az ŐCSG képviselőjének azt a tagot kell tekinteni, akinek a nevére a közös őstermelői igazolványt kiállították. A NAK ez ügyben adategyeztetést végez 2021. június 30-ig az őstermelőkkel. További feltételként írja elő a törvény, hogy 2021. június 30. napjáig az őstermelők családi gazdaságára vonatkozó feltételeknek meg kell felelni és az ŐCSG alapításáról szóló szerződést a NAK-nak be kell nyújtani. Ennek elmulasztása esetén a NAK az őstermelői nyilvántartásból törli a tagok őstermelők családi gazdaságában történő részvételét.

Akik 2020. december 31. napján családi gazdaság tagjai voltak, 2021. január 1-től személyükben őstermelőknek minősülnek, együttesen pedig ÖCSG-ként működnek tovább. Ez a szabály érvényesül akkor is, ha van olyan tag, aki nem éri el a törvényben előírt 16. életévet.

Képviselőnek azt a tagot kell tekinteni, aki a családi gazdaság vezetőjeként szerepelt a nyilvántartásban. Ezen rendelkezéshez kapcsolódóan a NAK szintén adategyeztetést végez 2021. június 31-ig. Ezen esetben 2021. június 30-án az ÖCSG-kre vonatkozó fel-tételeknek meg kell felelni.

Aki 2020. december 31-én családi gazdaság tagja volt, 2021. január 1-től őstermelőnek minősül akkor is, ha 2020. december 31. napjáig egyéni vállalkozóként folytatta tevékenységét. A NAK 2021. március 31-ig végez vele adategyeztetést. Ha a családi gazdaság tagja az adategyeztetést követően egyéni vállalkozóként kívánja folytatni mező- és erdőgazdasági a tevékenységét, akkor az őstermelői nyilvántartásból 2021. január 1. napjával visszamenőleg törölni kell. Ha a családi gazdaság tagja az adategyeztetést követően nem egyéni vállalkozóként kívánja folytatni a mező- és erdőgazdasági tevékenységét, akkor ezen tevékenységeket 2021. december 31. napjáig törölnie kell az egyéni vállalkozói nyilvántartásból. Nem zárja ki a mezőgazdasági őstermelőként történő nyilvántartásba vételt az, ha a kiegészítő tevékenysége az egyéni vállalkozóként folytatott tevékenységei között is szerepel.

Az Irányító Hatóság (Hatóság) tájékoztatása alapján a **VP2-6.1.1-16 kódszámú, a fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás** esetében támogatási kérelmet az nyújthatott be, aki a támogatási kérelem benyújtásakor főtevékenységként mezőgazdasági tevékenységet folytató egyéni vállalkozó volt. Emiatt az Irányító Hatóság kéri és javasolja, hogy az érintettek az egyéni vállalkozói tevékenységüket a működtetési időszak végéig tartsák fenn, mert várhatóan így tudnak megfelelni a felhívás vonatkozó előírásainak.

7. További, a családi gazdaságokról szóló törvény által bevezetett kedvezmények

Pontosításra került egy, a magánszemély erdőgazdálkodók személyijövedelem-adózását érintő elavult rendelkezés:

Az Szja. tv. az önálló tevékenység keretében folytatott erdőgazdálkodásból származó jövedelmek adózását érintően is tartalmaz egy rendelkezést, amely az erdők véghasználati árbevételeinek és erdőfelújítási költségeinek egymástól eltérő időpontokban való felmerüléséből adódó indokolatlan adóztatás elkerülését szolgálja. Az elfogadott új rendelkezés így szól:

Az erdőfelújítási kötelezettséget keletkeztető fakitermelésből vagy lábon álló faállomány értékesítéséből származó bevétel csökkenthető az erdő felújítása költségei fedezésére nyitott, elkülönített számlára befizetett összeggel. Az így befizetett összeg terhére visszatartott összegből akác és lágylombos célállomány esetében az erdőfelújítás kezdő évét követő ötödik év végéig, egyéb fafajtáknál a nyolcadik év végéig költségként az igazolt kiadások számolhatók el, valamint az erdőfelújításra kapott támogatás mértékéig terjedő összeg igazolás nélkül vonható le. A fennmaradó összeg teljes egészében bevételnek számít. Amennyiben ezen adókedvezmény igénybevételét választja a jogosult, úgy az itt említett bevételekre az átalányadózás nem alkalmazható.

Illetékszabályok

Illetékmentesnek minősülnek az elsőfokú eljárások, így nem kell fizetni az őstermelők, az őstermelők családi gazdasága, valamint a családi mezőgazdasági társaságok nyilvántartásával kapcsolatos hatósági eljárások vonatkozásában.

Az őstermelők családi gazdaságává, továbbá a CSMT-vé való átalakulás során történő termőföld, tanya, mezőgazdasági termelőtevékenységhez szükséges művelés alól kivett terület, építmény, ingó ajándékozása, illetve vagyoni értékű jog átadása illetékmentes eljárásnak minősül.

Mentes az ajándékozási illeték alól: termőföld megszerzése ajándékozással az egyéni vállalkozónak, őstermelőnek, családi gazdálkodónak minősülő földműves gazdaságátadási támogatása feltételeként, továbbá a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény szerinti földhasználat megszerzése, és annak megszüntetésével bekövetkező vagyonszerzés.

Iparűzési adó

A helyi adókról szóló törvény őstermelőkre alkalmazott vállalkozó fogalma is módosul, mely szerint az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott mezőgazdasági őstermelő minősül vállalkozónak, akinek az őstermelői tevékenységből származó bevétele az adóévben az éves minimálbér 50 %-át meghaladja.

A családi gazdaságokról szóló törvény módosítja a helyi adókról szóló törvényt is. Ennek következtében őstermelők családi gazdaságának tagjai az adóévi iparűzési adókötelezettségüket úgy is teljesíthetik, hogy az **őstermelők családi gazdaságának tevékenysége végzéséből származó teljes iparűzési adóalapja alapulvételével a tagok egyike állapítja meg, vallja be és fizeti meg az adót.**

Gázolaj utáni jövedéki adó visszaigénylés

Ha őstermelők családi gazdasága a mezőgazdasági termelőként nyilvántartásba vett szervezet, akkor az őstermelők családi gazdaságának képviselője jogosult az őstermelők családi gazdasága nevében visszaigénylésre saját nevére szóló számla alapján.

8. Mellékletek

1. számú melléklet: A mezőgazdasági őstermelői nyilvántartásba vételhez szükséges adatok

A kérelemben az alábbi adatokat kötelező megadni:

Általános adatok:

1. a mezőgazdasági őstermelő családi és utónevét, születési családi és utónevét,
2. születési helyét és idejét,
3. adóazonosító jelét,
4. anyja születési családi és utónevét,
5. lakcímét,
6. értesítési címét, telefonszámát, elektronikus levélcímét,
7. a mezőgazdasági őstermelő FELIR azonosítóját, tevékenységeinek azonosítóját
8. a mezőgazdasági őstermelő nyilvántartásba vételének, nyilvántartásból törlésének dátumát,
9. az őstermelői tevékenység végzésének helyét,
10. a mezőgazdasági őstermelő által adott gazdasági évben termesztett növénykultúrák, -fajok megnevezését,
11. a mezőgazdasági őstermelő által tartott állatfajok megnevezését,
12. a mezőgazdasági őstermelő által értékesíteni kívánt növényi, illetve állati eredetű termékek megnevezését,
13. a mezőgazdasági őstermelő által vadon gyűjthető termékek körét,
14. mezőgazdasági őstermelő által folytatott tevékenységek körét, azok tevékenység-azonosítóját,
15. az arra vonatkozó adatot, hogy a mezőgazdasági őstermelő őstermelők családi gazdasága tagjaként végzi-e őstermelői tevékenységét, és ez esetben az őstermelők családi gazdaságának nyilvántartási számát,
16. az őstermelők családi gazdaságának központját,
17. az arra vonatkozó adatot, hogy a mezőgazdasági őstermelő az őstermelők családi gazdaságát képviseli,
18. az őstermelők családi gazdaságának tagjainak hozzátartozói minőségére, illetve a hozzátartozói láncolatban elfoglalt helyére vonatkozó adatot,
19. az őstermelők családi gazdasága működésének alapjául szolgáló szerződést,
20. a tevékenységtől eltiltás tényét, kezdő és záró időpontját,
21. felfüggesztésének okát, kezdő és záró időpontját.

Tevékenységre vonatkozó adatok:

1. *a használt földterületek adatai:*
 - *a földterület használatának jogcíme*
 - *a földterület helye, címe, helyrajzi száma*
 - *a földterület nagysága hektárban*
 - *a földterület művelési ága*
2. *az állattartásra vonatkozó adatok:*
 - *az állattartó épület használati joga*
 - *az állattartó épület helye*
 - *az állattartó épület alapterülete négyzetméterben*
 - *az állattartó épület férőhelye*
 - *az állatfaj megnevezése*
3. *a termesztett növénykultúrák, -fajok és a termékfeldolgozásra vonatkozó adatok:*
 - *a növénykultúra, -faj megnevezése*
 - *a kultúránkénti, fajonkénti termőterület hektárban*
 - *a termék megnevezése*
4. *az állati termék előállítására és értékesítésére vonatkozó adatok:*
 - *a faj megnevezés*
 - *a termék megnevezése*
5. *a vadon gyűjthető termékek körére vonatkozó adatok:*
 - *a termék megnevezése*
6. *a kiegészítő tevékenységre és előállított termékekre vonatkozó adatok:*
 - *a kiegészítő tevékenység megnevezése*
 - *a termék megnevezése*
8. *az őstermelői tevékenység megnevezése (ÖVTJ-kód)*
9. *tevékenység azonosítója*

2. számú melléklet: Az értékesítési betétlapon szereplő adatok

Az értékesítési betétlap legalább a következő adatokat kell, hogy tartalmazza:

1. *Az értékesítési betétlap sorszáma*
2. *Értékesített őstermelői termék/nyújtott szolgáltatás:*
 - *az adásvétel dátuma*
 - *az összeg forintban*
 - *a vásárlást igazoló bizonylat száma*
3. *A kiegészítő tevékenységből származó összes bevétel forintban*
4. *A méhészeti termékek értékesítéséből származó összes bevétel forintban*
5. *Adott adóévre vonatkozó összes bevétel forintban*
6. *A mezőgazdasági őstermelő aláírása*

3. számú melléklet: A családi mezőgazdasági társaságok nyilvántartásában szereplő adatok

A CSMT nyilvántartása tartalmazza:

1. *a családi mezőgazdasági társaság*
 - *nevét,*
 - *cégjegyzékszámát;*
2. *a tagjainak*
 - *családi és utónevét,*
 - *születési családi és utónevét,*
 - *születési helyét,*
 - *születési idejét,*
 - *adóazonosító jelét,*
 - *anyja születési családi és utónevét,*
 - *hozzátartozói minőségére, illetve a hozzátartozói láncolatban elfoglalt helyére vonatkozó adatok.*

9. Gyakran ismételt kérdések

1. Egy háztartásban hány őstermelő lehet, ha valaki nem akar őstermelői családi gazdaságot?
Nincs erre vonatkozóan korlátozás előírva.
2. Ugyanarra a tevékenységre nézve lehet valaki egyszerre őstermelő és egyéni vállalkozó?
Ugyanarra az őstermelői tevékenységre vonatkozóan egyéni vállalkozói tevékenység nem végezhető.
3. Lehet-e az őstermelő családi mezőgazdasági társaság tagja vagy általában gazdasági társaság tagja?
Igen.
4. ŐCSG-tag lehet-e CSMT-tag is?
Igen. Az ŐCSG tagjai őstermelők, és az őstermelők őstermelői tevékenységük tekintetében csak egyéni vállalkozók nem lehetnek. A CSMT-tagságot azonban nem zárja ki a törvény.
5. Közös igazolványnál mindenkinek lehet bevétele. Ez így lesz az ŐCSG-nél is?
Igen, és fontos, hogy bármelyik ŐCSG-tag számára kiállított számla egyenértékűnek minősül.
6. A kompenzációs felárra vonatkozó szabályok is változnak?
A szabályok nem érintik sem az ÁFA alanyi adómentességre, sem a kompenzációs felárra vonatkozó szabályokat.
7. Mikortól kell alkalmazni az új szabályokat?
Az új szabályok 2021. január 1-től alkalmazandók.
8. Van-e teendője az őstermelőknek az új rendszer bevezetése után?
Aki hatályos őstermelői igazolvánnyal rendelkezik 2020. december 31-én, az 2021. január 1-től is őstermelőnek minősül, automatikusan.

9. Mi lesz annak az őstermelőnek a sorsa, akinek az őstermelői kártyája év végén hatályát veszti? Ők is folytatólagosan őstermelők maradnak?
Igen.
10. Egyéni vállalkozóból automatikus az őstermelővé válás?
Csak azoknál, akik családi gazdaság tagjai voltak. Esetükben, aki 2020. december 31-én családi gazdaság tagja volt, 2021. január 1-től őstermelőnek minősül akkor is, ha 2020. december 31. napjáig egyéni vállalkozóként folytatta tevékenységét. A NAK 2021. március 31-ig végez vele adategyeztetést. Ha a családi gazdaság tagja az adategyeztetést követően egyéni vállalkozóként kívánja folytatni mező- és erdőgazdasági tevékenységét, akkor az őstermelői nyilvántartásból 2021. január 1. napjával törölni kell. Ha a családi gazdaság tagja az adategyeztetést követően nem egyéni vállalkozóként kívánja folytatni a mező- és erdőgazdasági tevékenységét, akkor ezen tevékenységeket 2021. december 31. napjáig törölnie kell az egyéni vállalkozói nyilvántartásból. Nem zárja ki a mezőgazdasági őstermelőként történő nyilvántartásba vételt az, ha a kiegészítő tevékenysége az egyéni vállalkozóként folytatott tevékenységei között is szerepel.
Azoknak az egyéni vállalkozóknak, akik nem voltak családi gazdaság tagja, a működési formáját a mostani szabályok nem érintik.
11. Ha a fizikai őstermelői igazolvány megszűnik, hogy lesznek azonosíthatóak az őstermelők?
Online, nyilvánosan elérhető, közhiteles nyilvántartás fogja tartalmazni az őstermelőket, amit bárki használhat.
12. Értékesítési betétlap helyett mi számít alapnyilvántartás vezetésnek?
Az Szja. törvény szerint alapnyilvántartás a naplófőkönyv, a pénztárkönyv, a bevételi és költségnyilvántartás, valamint a bevételi nyilvántartás, továbbá az értékesítési betétlap, ezek közül kell valamelyiket vezetni az őstermelőnek.
13. Gazdasági társaságok esetében a CSMT-vé történő átminősítés cégbírósi eljárást igényel?
Nem. A CSMT egy minősítő kategória, amelyet már a cégbíróság által bejegyzett gazdasági társaságok, szövetkezetek vagy erdőbirtokossági társulatok kaphatnak meg. A minősítést a NAK végzi, az eljárás nem igényli a cégbíróság eljárását.

14. Mit jelent a hozzátartozói láncolat?
A törvény szerint a hozzátartozói láncolat közeli hozzátartozói kapcsolatban lévő természetes személyek, valamint e személyek hozzátartozói által alkotott csoport. A közeli hozzátartozó és hozzátartozó fogalma a következő (Ptk.):
Közeli hozzátartozó a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő és a testvér.
Hozzátartozó a közeli hozzátartozó, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.
15. Őstermelők esetén mit jelent az átalányadózási 10% jövedelem, 90% költség?
A bevételek 10%-a számít jövedelemnek, egyben az adófizetés alapjának. Az adókedvezmény igénybevételéhez költség számlát vagy bizonylatot nem kell benyújtani, azokat az adó utólagos megállapításához való jog elévüléséig meg kell azonban őrizni.
16. Milyen elővásárlási jogok illetik meg az ŐCSG-t?
Az ŐCSG-t és a CSMT-t is a földforgalmi törvényben biztosított elővásárlási és előhaszonbérleti ranghelyeken belül illeti meg elsőbbség.
17. CSMT tagja kiskorú is lehet?
A gazdasági társaságokra, szövetkezetekre, erdőbirtokossági társulatokra vonatkozó általános szabályok szerint kiskorú gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja nem lehet. A szövetkezetek és az erdőbirtokossági társulatok esetében nem korlátozza törvény kiskorúak tagságát.
18. Közeli hozzátartozó egyéni vállalkozók a jövőben tevékenységüket gt. formában szeretnék folytatni. Alapíthatnak-e közösen CSMT-t, illetve átalakulhatnak-e ezen formára?
A CSMT minősítés megszerzéséhez gazdasági társaságot, szövetkezetet, vagy erdőbirtokossági társulatot kell alapítani. Ezek kaphatják meg aztán a CSMT minősítést, ha az ahhoz szükséges feltételeknek megfelelnek. Alapíthatnak gazdasági társaságot, amely megkaphatja a CSMT minősítést.
19. Mennyi idő lesz az átmenetre? Pl. kft. átszervezése CSMT-vé, földek átvitele stb?
Nincs rá időkorlát, a tulajdonosok döntésén múlik, kívánnak-e CSMT-ként működni, és ha igen, akkor mikortól. A minősítést a NAK-nál kell kezdeményezni.
20. Kiegészítő tevékenységnek minősül-e a szaktanácsadás?
Nem.

21. Be kell-e vinnem az összes földemet az ŐCSG-be/ CSMT-be?

Az ŐCSG tagjai az összes használatukban lévő termőföldet kötelesek bevinni a közös gazdálkodásba. Amennyiben az ŐCSG létrehozását követően kerül valamelyikük használatába termőföld, úgy azt is az ŐCSG közös használatába kell adni. CSMT esetén ilyen szabályozás nincsen, ott nem kell az összes termőföldet bevinni a közös gazdálkodásba.

22. Őstermelői értékesítés esetén lesz-e valamilyen enyhítés?

Igen. Az őstermelők, és az ŐCSG őstermelő tagjai nevében az értékesítés során közeli hozzátartozóik, illetve alkalmazottaik is eljárhatnak.

23. Mi minősül normatív támogatásnak?

Az a támogatás, mely kifizetése nem a kiadások igazolásán alapul, azaz a területalapú támogatás és annak nemzeti támogatásból történő kiegészítése.

További kérdések és válaszok érhetőek el tematizálva a <http://www.nak.hu/csg/gyik> oldalon.

Módosításjegyzék a Családi gazdaságok reformja című kiadványhoz

A Családi gazdaságok reformja című kiadvány 2021. 01.25-én lezárt tartalmát jelen kiadás az alábbiakban módosítja:

- A családi gazdaságokról szóló törvény rögzíti, hogy azt a tevékenységet, amit a termelő őstermelőként folytat, egyéni vállalkozóként már nem végezheti. Ehhez kapcsolódóan fontos rögzíteni, hogy a végezhető tevékenységek elkülönítését a tevékenységeket jelölő ÖVTJ számok alapján kell megállapítani.
- A törvény alapján őstermelőként termékfeldolgozás saját alapanyagból a kistermelői rendeletben meghatározott mértékig lehetséges. A szabállyal kapcsolatosan az értelmezést segítő tájékoztató került a kiadványban. Eszerint amennyiben az adott termékkörre vonatkozóan nem tartalmaz mennyiség meghatározást a rendelet, úgy azt úgy kell tekinteni, hogy nem vonatkoznak rá a kistermelői rendeletben szereplő korlátok. Ilyen termék pl.: a szőlőből bor készítése.
- Az őstermelők családi gazdasága (ŐCSG) alapítása céljából a családi gazdaságokról szóló törvény alapján a tag írásbeli szerződést kötnek. A szerződésben a tagok a használatukban lévő és az ŐCSG tevékenységéhez szükséges mező-, erdőgazdasági hasznosítású földet, termelőeszközöket, valamint a hozzájuk kapcsolódó vagyoni értékű jogokat átadják az ŐCSG közös használatába. Ez azt jelenti, hogy nem minden termelőeszközt kötelesek a tagok közös használatba adni, elégséges a használatukban lévő, és az ŐCSG által végzett tevékenységhez szükségeseket átadni.
- Az előzőek azt is jelentik, hogy azon területeket, melyekre az ŐCSG tagja, vagy tagjai haszonbérleti szerződést kötöttek, a szerződés lejáratát követően újból bérbe lehet adni. Erre abban az esetben van mód, ha nem az adott terület nem szükséges a tag őstermelői tevékenységéhez.
- A családi gazdaságokról szóló törvény rögzíti, hogy jogszerű földhasználónak minősül a már korábban is minősített körön kívül az ŐCSG tagja. Ez azt is jelenti, hogy bármely ŐCSG tag akár önállóan is adhat be terület alapú támogatás iránti kérelmet.
- Az ŐCSG nyilvántartásba vételét a képviselőnek kell kérelmeznie. Az ŐCSG létrehozásához alapító szerződés szükséges, mely mintája a NAK honlapjáról letölthető. Az ŐCSG-vel kapcsolatos ügyintézés során a következő érvényes dokumentumokat is be kell mutatni: személyazonosításra alkalmas igazolvány (személyi igazolvány, vezetői engedély, vagy útlevél), magánokiratba foglalt meghatalmazás, amennyiben az ügyintézés nem személyesen történik, a 18. életévét be nem töltött tag esetén a törvényes képviselőjének (pl.: szülő(k), vagy gyámhivatal) nyilatkozata. A kiadvány kiegészül továbbá a hozzátartozói láncolatot alátámasztó dokumentumok listájával.

- A családi mezőgazdasági társasági minősítést kérő gazdasági társaság létesítő okiratában rendelkezni kell arról, hogy a Földforgalmi törvényben meghatározott jogcímeken átadják a családi mezőgazdasági társaságoknak a tagok az egyes tulajdonukban lévő mező-, erdőgazdasági hasznosítású földek használatát, a termelőeszközöket és az ahhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogokat. A szerződésben meg kell határozni a személyes közreműködés módját és annak elszámolási rendjét. A kiadványban rögzítésre került, hogy a közös használatba adott területeket nem szükséges helyrajzi szám szerint egyesével megjelölni a gazdasági társaság létesítő okiratában.
- A törvény jelentős kedvezményeket biztosít a méhészi tevékenységet folytatók számára. Ez azt jelenti, hogy az átalányadózó, kizárólag méhészeti tevékenységet folytató őstermelő legfeljebb az éves minimálbér tízszeresét kitevő bevétele (kb. 20 M Ft) mentesül az Szja. fizetési kötelezettség alól. Amennyiben pedig az átalányadózó őstermelő méhészeti tevékenységet és egyéb őstermelői tevékenységet is folytat (vegyes tevékenység), úgy vegyesen végzett tevékenységeire tekintettel mentesül az Szja. fizetési kötelezettség alól legfeljebb az éves minimálbér tízszeresét kitevő bevételéig (kb. 20 M Ft).
- A törvény az ŐCSG és CSMT tagjai számára ranghelyen belül kedvező elővásárlási, illetve előhaszonbérleti lehetőséget biztosít. Fontos kiemelni, hogy a sorrendben a törvény az ŐCSG és CSMT tagjai között azonban már nem tesz különbséget.

Kiemelnénk továbbá, hogy a 2021. 01. 25.-én lezárt kézirat a Családi gazdaságok reformja című kiadvány második, kiegészített kiadása. A második kiadásban került ugyanis rögzítésre, hogy az Irányító Hatóság (Hatóság) tájékoztatása alapján a VP2-6.1.1-16 kódszámú, a fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás esetében támogatási kérelmet az nyújthatott be, aki a támogatási kérelem benyújtásakor főtevékenységként mezőgazdasági tevékenységet folytató egyéni vállalkozó volt. Emiatt az Irányító Hatóság kéri és javasolja, hogy az érintettek az egyéni vállalkozói tevékenységüket a működtetési időszak végéig tartsák fenn, mert várhatóan így tudnak megfelelni a felhívás vonatkozó előírásainak.

Felelős kiadó: Győrffy Balázs elnök, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Szerzők: dr. Balogh Brigitta, Boros-Tóth Adrienne
Szerkesztő: dr. Cseszlai István
**Kreatív vezető, kiadvány
- és borítóterv:** Nagy-Tószegi Bálint
Grafikai tervező, tördelő: Kezes Zsófia
Kiadja: © Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – minden jog fenntartva
Kiadás: 2020. évi harmadik kiegészített kiadás
(kézirat lezárása: 2021.02.18.)

ISBN: 978-615-5307-71-3

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

1115 Budapest, Bartók Béla út 105-113.

Telefon: +36 80 900 365

ugyfelszolgalat@nak.hu

www.nak.hu

